

in.ba

Informácie o Bratislave

2-3 | 2025

zadarmo

**Príďte
na Bratislavské
fašiangy**

**Petržalská
električka
má za sebou
skúšobnú jazdu**

**Mesto
modernizuje
most Hradská**

Editoriál

Milé Bratislavčanky, milí Bratislavčania!

Verím, že ste si užili príchod Nového roka a aj tých pár dní bratislavského snehu. Ja som sa bol počas sviatočných dní pozrieť aj v Slovenskej národnej galérii. Išiel som tam po dlhšej dobe len tak, užiť si spoločný čas s rodinou. A bolo to vynikajúce. Skvelá výstava o mojom obľúbenom architektovi Dedečkovi, v kvalitnom zrekonštruovanom priestore. Bol som pyšný a hrdý, že máme v Bratislave takúto dobrú inštitúciu. Toto všetko je však dnes ohrozené. Takmer stovka zamestnancov SNG sa rozhodla podať hromadnú výpoveď, lebo už nevedia svoju inštitúciu chrániť zvnútra pred nekompetentnými rozhodnutiami. Mrzí ma, že odchodom takého množstva skúsených profesionálov a profesionálov prichádza SNG o rokmi budovanú prestíž a odborné zázemie, ale tiež o svoju inštitucionálnu pamäť. Nehovoriac o tom, že o stabilné miesto na svojej kultúrnej mape takto prichádza aj naše mesto. Zamestnancom, ktorí si radšej zvolili neistú budúcnosť ako spochybnenie hodnôt a profesionálnej cti, však chcem vyjadriť veľký rešpekt a vďaku. Ako mali napísané na jednom z transparentov – „Táto doba núti k odvahe“ a oni ju svojím rozhodnutím ukázali.

Najradšej by som však bol, ak by tento druh odvahy už dnes nikto nemusel ukazovať. Aby si ľudia v meste mohli slobodne užívať kultúru v inštitúciách, ktoré nikto neničí, ktoré ľuďom prinášajú radosť a tvoria hodnoty. Na podujatiach, ktoré nás spájajú a obohacujú. Vo februári a marci ich v našom meste čaká hneď niekoľko. Či už to budú festivaly Konvergenzie, Hory a mesto alebo Febiofest, ako aj viaceré mestské akcie. Spomenúť chcem určite naše Bratislavské fašiangy, ktoré sa budú konať 1. marca. Do ulíc historického centra prinesú fašiangový sprievod plný maškár, tanečníkov a tanečníčok, hudobníkov a hudobníčok,

zástupcov rôznych komunít a spolkov, divadelníkov, divadelníčok a hlavne ľudí s chuťou veseliť sa. Radosť rodičom, ale aj deťom a trénerom z rôznych plaveckých klubov určite urobí aj zrekonštruovaná plaváreň Pasienky. Ak sa už nič nepredvídateľné nestane, opeľdlho otvorí svoje brány aj širokej verejnosti. Ikonická plaváreň s jediným 50-metrovým krytým bazénom v našom meste bude nielen energeticky úspornejšia, bezpečnejšia, ale aj krajšia a komfortnejšia. Jednoducho moderná plaváreň hodná mesta 21. storočia.

Keď som písal posledný editoriál ešte pred Vianocami, nenapadlo by mi, že už o pár dní zažije Bratislava najväčšie občianske protesty za posledné roky. Teší ma najmä to, že opäť prebehli pokojne a slušne. Bratislavčanky a Bratislavčania ukázali, že majú radi svoje mesto, svoju krajinu a že svoje miesto vidia v Európskej únii. To považujem za nesmierne dôležité, lebo práve Európa je náš životný priestor a cesta k našej prosperite.

A tak, či už na kultúrnych podujatiach, mestských akciách, alebo aj na protestoch – budme spolu, budme slušní a nevzdajme to.

Matúš Vallo
primátor

in.ba – Informácie o Bratislave | Adresa: Primaciálne námestie 1, 814 99 Bratislava | **Web:** www.inba.sk
E-mail: redakcia.inba@bratislava.sk | **Tel.:** +421 2 5935 62 37 | **Zodpovedná redaktorka:** Mgr. Lucia Čížová,
lucia.cizova@bratislava.sk | **Redaktor:** Andrej Bezák, andrej.bezak@bratislava.sk | **Grafika:** Jakub Turčák
Programová časť: Mgr. Zuzana Lukáčová | **Jazyková korektúra:** Mgr. Mária Kyselicová

Za jazykovú úpravu v reklamných vizualizáciách, dodaných z externého prostredia, redakcia nezodpovedá.
Redakčná rada: PaedDr. Mária Čunderlíková, PhDr. Peter Salner, DrSc., Prof. Dr. Ing. arch. Henrieta Moravčíková,
PhDr. Lucia Molnár Satinská, PhD., Mgr. Michal Hvorecký
Dvojmesačník vydáva: hlavné mesto SR Bratislava, redakcia in.ba od roku 2009 | **Dátum vydania:** 6. februára 2025
IČO: 00603481 | **Reg. číslo:** EV 5332/16 | **16. ročník, ISSN:** 2453-7780 | **Distribúcia:** formou neadresnej distribúcie
do bratislavských schránok. | **Titulka:** Mgr. art. Kamila Valešová

Mesto dokončuje predĺženie petržalskej električky a chystá modernizáciu Ružinovskej radiály

Práce na moste na Hradskej ulici postupujú

V meste sa podarilo vyzbierať už viac ako 38-tisíc vianočných stromčekov

Bratislavské fašiangy sú späť. Príďte sa zabaviť do mesta

Obsah

- 6 Mesto zverejnilo zoznam budov s komplexným vyhodnotením bezbariérovosti
- 7 Klasické „zebrý“ v meste postupne nahrádzajú nové miesta na prechádzanie
- 9 Z Gaštanového kanála sa odstránilo až 600 ton naplaveného materiálu
- 12 BKIS upravuje podporu známu ako Open Call. Novinka sa týka najmä nezriadovanej kultúry
- 14 Nadácia mesta Bratislavy opäť finančne podporí kultúrny a komunitný život v meste
- 15 Z dlhších turistických pobytov v meste majú úžitok aj domáci
- 18 Mesto pokračuje v „upratovaní“ reklamy
- 19 Vzhľad uličných tabuliek v meste sa postupne zjednocuje
- 20 Obyvatelia lokalít, kde mesto zaviedlo PAAS, sú s ním prevažne spokojní
- 22 Mesto je pozitívnym vzorom vo verejnom obstarávaní. Zo šetrenia ťažia aj občania
- 23 Ľudia magistrátu: Lukáš Polesňák
- 24 Čierne diery vystavujú všetky svoje grafiky na jednom mieste
- 25 Na jarné Konvergence zavíta aj vnuk Sergeja Prokofieva
- 26 Strihačka filmu nominovaného na Oscara sa predstaví v Bratislave
- 27 Na festival Hory a mesto príde prvá Slovenka na Mount Evereste
- 28 Ničili jej život, no boj o záchranu kultúry a pamiatok na Slovensku nevzdala
- 29 Bratislavský maratón oslavuje 20 rokov. Pridajte sa
- 30 Príďte tvoriť a prežívať umenie do Ateliéru Galérie mesta Bratislavy
- 31 Bratislavská ZOO má nové priestory pre diviaky, rysy aj hrošíky
- 32 Mesto aj v roku 2024 podporilo niekoľko proseniorských organizácií
- 34 Čo by ste mali vedieť o dianí v meste. Výber textov v anglickom a ukrajinskom jazyku
- 36 Festivaly
- 37 Program kultúrnych podujatí
- 41 Výstavy

Ak nahlásite autovrak, uvoľníte parkovacie miesto

Mesto modernizuje službu, ktorá poskytuje poradenstvo, vzdelávanie aj krúžky

Mesto dokončuje predĺženie petržalskej električky a chystá modernizáciu Ružinovskej radiály

Petržalská električka absolvovala 19. decembra 2024 skúšobnú jazdu. Foto: Viktor Cicko

Stavba predĺženia električkovej trate do Petržalky má za sebou dôležitý mílnik. Koncom roka prešla novou traťou až na konečnú Janíkov dvor a späť prvá skúšobná električka. V novom roku sa práce opäť zintenzívňujú, aby električka mohla vstúpiť do riadnej prevádzky už na jar tohto roka. Mesto zároveň začalo s hľadaním zhotoviteľa modernizácie Ružinovskej radiály, ktorá je ďalším podstatným dopravným projektom súvisiacim so zlepšovaním električkovej dopravy v Bratislave.

Predĺženie petržalskej električky je nosným dopravným projektom mesta a jedným z najväčších dopravných projektov v Bratislave za uplynulé roky. Po spustení bežnej prevádzky budú električkou každodenne jazdiť desaťtisíce Bratislavčanov, ktorým zabezpečí efektívnejšie spojenie najväčšieho slovenského sídliska s centrom mesta.

SKÚŠOBNÁ JAZDA

Stavba v decembri významne pokročila po položení koľajníc na moste pri Kostole Svätej rodiny, čím mesto skompletizovalo koľajnice na celom novom úseku od zastávky Jungmannova po obratisko na Janíkovom dvore. Následne bolo navesané a zapnuté trakčné vedenie na celej približne štvorkilometrovej novej trati, vďaka čomu sa mohla uskutočniť premiérová skúšobná jazda. Po dokončení koľajiska a trakčného vedenia, ktoré skúšobná

jazda úspešne otestovala, sa budú v týchto mesiacoch finalizovať ďalšie objekty potrebné na prevádzku električky v rámci projektu, ale aj vybavovať všetky potrebné povolenia, aby električka mohla vstúpiť do bežnej prevádzky s cestujúcimi v jarnom termíne.

PRÁCE POKRAČUJÚ

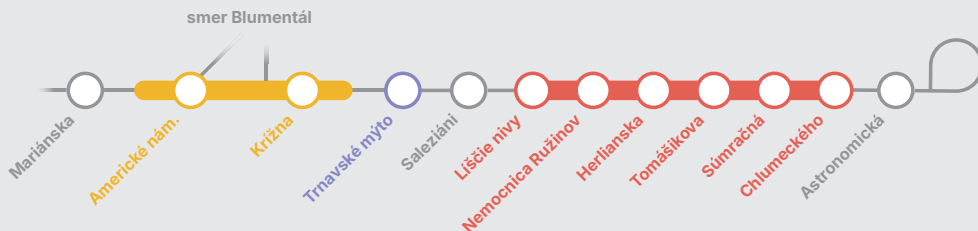
Na moste Panónska je už od januára na strane pri obratisku vybudovaná lávka, ktorá bude slúžiť ako autobusová zastávka, a pokračujú práce na rampách pre peších, ako aj na lávke na druhej strane mosta Panónska. Na Rusovskej ceste prebehla rekonštrukcia kanalizácie, v pláne je dobudovanie cesty v smere na Wolikrovu ulicu. Na viacerých úsekoch stavby pribúdajú obrubníky na chodníkoch, cyklochodníkoch a zastávkach, na moste pri Kostole Svätej rodiny prebehlo betónovanie ríms oporných múrov. Približne koncom februára by sa po ústupe nočných mrazov malo začať s asfaltovaním chodníkov, cyklochodníkov a ciest.

Mesto aktuálne buduje aj novú cestu na Kutlíkovej ulici, ktorá bola v 80. rokoch vybudovaná iba ako dočasná cesta. Doterajšie „esičko“ v nasledujúcich týždňoch zmizne a nahradí ho štvorprúdová cesta s kvalitným povrchom a dopravným mostom Kutlíkova. V tejto súvislosti je od 20. januára tohto roka uzatvorená Kutlíkova ulica a časť Jantárovej cesty, čo si vyžiadalo rozsiahlejšie obchádzky pre individuálnu aj verejnú dopravu. Od 1. apríla by mala byť sprepjazdená križovatka Pajštúnskej ulice s Jantárovou cestou. Kutlíkova ulica bude uzavretá naďalej, aby bolo možné dokončiť búranie asfaltov a dobudovať dopravný most Kutlíkova, kde prebieha betonáž mostných vzpier. Niektoré objekty pozdĺž stavby, ktoré nie sú potrebné na prevádzku električky, ale sú súčasťou projektu, sa budú dokončovať aj po spustení prevádzky električky. Cieľom mesta je, aby boli práce na celej trati dokončené do konca augusta tohto roka. Viac informácií nájdete na webe www.petrzalskaelektricka.sk.

ĎALŠIA NA RADE JE RUŽINOVSKÁ RADIÁLA

Mesto po ukončení prác v Petržalke presunie všetky plánovacie a obstarávacie kapacity

Modernizácia Ružinovskej električkovej radiály

na Ružinovskú radiálu. Tá je po kompletnej obnove Dúbravsko-karloveskej radiály, oprave Vajnorskej radiály a výstavbe novej trate v Petržalke treťou zo štyroch električkových radiál, ktoré mesto zrekonštruje od roku 2019. Mesto aktuálne vyhlásilo verejnú súťaž na zhotoviteľa komplexnej modernizácie, s ktorou by sa malo (v závislosti od ukončenia procesu obstarávania) začať v roku 2026.

MODERNÁ A ZELENÁ TRAŤ

Projekt sa týka takmer päťkilometrového úseku a mesto v rámci neho zmodernizuje električkovú trať, teda spodok aj zvršok, odvodnenie, nástupné ostrovčeky a ich vybavenie, trolejové vedenie a napájací systém, elektrické ovládanie a ohrev výhybiek, doplnenie mazacích zariadení koľají, ako aj existujúce semaforey. Nové semaforey dobuduje na križovatkách, kde je to nevyhnutné na zaistenie prednosti električky. V časti od Tomášikovej ulice po Chlumeckého ulicu bude zelená trať pokrytá rozchodníkom.

Modernizácia zahŕňa aj ďalšie investície, ako úprava komunikácií a križovatiek, úprava chodníkov, preložky a ochrana inžinierskych sietí. Súčasťou projektu má byť aj komplexnejšia rekonštrukcia Križnej ulice.

ZAČIATOK PRÁC

Prvá etapa modernizácie sa má začať na Záhradníckej ulici (na mieste Slovanetu – mimoúrovňové križenie ulíc Ružinovská a Bajkalská) až po obratisko Astronomická. Druhá etapa bude nadväzovať na zrekonštruovanú trať od Amerického námestia cez Križnu ulicu až po Múzeum konskej železnice (križovatka ulíc Križna a Legionárska). Na Trnavskom mýte sa vymenia výhybky.

Zadanie je aj v rámci vyhlásenej súťaže nastavené tak, aby práce v oboch etapách boli realizované v hlavnej stavebnej sezóne, to znamená, že by mali trvať celkovo dva roky (každá etapa

REKORDNÁ RÝCHLOSŤ NA VAJNORSKEJ RADIÁLE

- Ide o prvý úsek v mestskej električkovej sieti s prevádzkovou rýchlosťou nad 50 km/h.
- Najvyššou rýchlosťou v meste teraz môžu električky jazdiť na vybraných úsekoch Vajnorskej radiály medzi Kuchajdou a Zlatými pieskami.
- Dnes na vybraných úsekoch jazdia električky rýchlosťou až 60 km/h, v minulosti bolo nutné na niektorých miestach ísť oveľa pomalšie (30 km/h).
- Zvýšenie rýchlosti je možné vďaka kvalitnej modernizácii a precíznemu nastaveniu trolejového vedenia v minulom roku.
- Okrem toho je cestovanie na Vajnorskej radiále aj komfortnejšie a bezpečnejšie.

jeden rok) s tým, že v zimnom období by práce nemali prebiehať. Financovanie modernizácie (s predpokladanou hodnotou zákazky 95 miliónov eur) má byť zabezpečené z európskych zdrojov v rámci Programu Slovensko. **(luc, bak)**

Ružinovskú radiálu čaká modernizácia.
Vizualizácia: Metropolitný inštitút Bratislavy

Mesto zverejnilo zoznam budov s komplexným vyhodnotením bezbariérovosti

Chystáte sa na návštevu mestských podnikov, múzeí, parkov, športovísk aj úradov a neviete, či a ako sú bezbariérové prístupné a vybavené? Odborníci zhodnotili hľadiská bezbariérovosti (pohyb, zrak, sluch) vo vybraných budovách a priestoroch a mesto na základe toho pripravilo zoznam viac ako sto budov s komplexným vyhodnotením bezbariérovosti. Nájdete ich na webe mesta v časti Mesto bez bariér.

„Jednotlivé objekty boli posudzované odborníkmi na bezbariérovosť. Mesto robí audity prístupnosti či bezbariérových riešení v spolupráci s CEDA – Výskumným a školiacim centrom bezbariérového navrhovania pri Fakulte architektúry a dizajnu Slovenskej technickej univerzity v Bratislave, alebo so skúsenou osobou so zdravotným znevýhodnením (napríklad na vozíku),“ vysvetľuje Anna Pivková zo sekcie sociálnych vecí.

POPIS BEZBARIÉROVOSTI

Zoznam viac ako sto budov a priestorov mesta obsahuje podrobný popis a vyhodnotenie stavu ich bezbariérovosti – nielen pohybovej, ale aj zmyslovej (zrak, sluch). Okrem základných kontaktných údajov sú to piktogramy stavu a vybavenia bezbariérovosti objektu, nájdete tam tiež údaje o možnosti aktivít pre osoby so zdravotným znevýhodnením, údaje o bezbariérovej toalete v objekte alebo jeho blízkosti a tiež možnosti

bezbariérovej dopravy a parkovania. Jasne je pomenované aj to, či sú výškové rozdiely prekonané rampou, výtahom, alebo zvislou zdvíhacou plošinou, či je v objekte možná orientácia s bielou palicou a podobne.

BUDOVY Z RÔZNYCH OBLASTÍ

Jedným z prvých bezbariérových úprav bolo sprístupnenie prízemnia Primaciálneho paláca – Nádvorja sv. Juraja a Justiho siene – menšími rampami. Neskôr k nim pribudla aj veľká nájazdová rampa, bezbariérové prepájajúca všetky 3 nádvorja, ktorá zároveň tvorí bezbariérovú trasu k výtahu s prístupom do Zrkadlovej siene a galérie. „Rozsiahlou debarierizáciou sa môže pochváliť napríklad Mirbachov palác v správe Galérie mesta Bratislavy a Mestská knižnica v Bratislave na Kapucínskej ulici. Tieto dve inštitúcie predtým takmer vôbec neumožňovali bezbariérový vstup ani pohyb v budove,“ dopĺňa Pivková. Na zozname nájdete budovy z rôznych oblastí, ako sú úrady a inštitúcie, vzdelávanie, knižnice a kluby, turizmus, prehliadky, vyhliadky, mestské podujatia, kultúra, pamiatky, kostoly, športoviská, mestské lesy a parky, gastroprevádzky či parkoviská. **(luc)**

TU SI MÔŽETE POZRIEŤ ZOZNAM BUDOV S KOMPLEXNÝM VYHODNOTENÍM BEZBARIÉROVOSTI V BRATISLAVE

Intelektuálka

Apponyiho palác

Foto: Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici — Literárne a hudobné múzeum

22. 11. 2024
— 31. 8. 2025

HANA

MÚZEUM
MESTA
BRATISLAVY
CITY LIFE SK
BRATISLAVA

Mediační partneri / Media partners:

SME **DENNÍK N** **aktuality.sk** **slovenka**
rtv **radio** **tv** **in.ba**
citylife.sk

Klasické „zebry“ v meste postupne nahrádzajú nové miesta na prechádzanie

Na bratislavských cestách sa na niektorých miestach zavádzajú nezvyčajné dopravné úpravy. Majú rôznu podobu, no spoločný cieľ – zvýšiť bezpečnosť. Postupne sa pozrieme na to, ako vyzerajú a akú funkciu v premávke plnia. V druhej časti vysvetlíme, prečo v meste postupne miznú „zebry“ a nahrádzajú ich nové miesta na prechádzanie.

Mesto postupne mení značenie na priechodoch pre chodcov na základe nových Technických podmienok ministerstva dopravy. Na svetelne riadených križovatkách, teda tam, kde prechádzanie riadi semafor, sa po novom namiesto klasických priechodov so „zebrou“ vyznačujú tzv. miesta na prechádzanie – sú bez „zebry“, vyznačujú sa dvoma prerušovanými čiarami a zároveň môžu mať oddelenú časť pre chodcov, ale aj pre cyklistov.

Ministerstvo dopravy a ministerstvo vnútra sa týmto opatrením inšpirovali krajinami ako napríklad Nemecko, kde majú už roky na svetelne riadených križovatkách práve takéto miesta na prechádzanie a evidujú na nich nízky počet vážnych nehôd.

AKÉ SÚ HLAVNÉ DÔVODY NOVÉHO ZNAČENIA?

- „Zebra“ sa „bije“ so svetelným signálom na semafore. Na jednej strane má totiž chodec na „zebre“ prednosť, ale zároveň mu červená na semafore ukazuje stoj.
- Keď semafor pre poruchu nie je v prevádzke, na novom mieste na prechádzanie nemá chodec prednosť. Očakáva sa teda väčšia obozretnosť chodcov pri vstupe na vozovku v čase, keď semafor nie je v prevádzke. Semafore sú totiž na priechodoch osadené práve na takých miestach, ktoré sú pre chodcov nebezpečnejšie, napríklad pre väčší počet jazdných pruhov. Zvýšená obozretnosť je tu teda potrebná.
- Snaha odradiť chodcov od vstupovania na priechod na červenú, keďže „zebra“ môže podvedome lákať chodca vstúpiť na vozovku, napríklad keď človek pozerá do mobilu, telefonuje alebo z iných dôvodov nevenuje svojmu okoliu plnú pozornosť.

Miesto na prechádzanie sa vyznačuje dvomi prerušovanými čiarami. Foto: Marek Velček

- Skúsenosti zo zahraničia zároveň ukazujú, že čím je celkový počet „zebie“ v uliciach menší, tým sú vodiči opatrnejší tam, kde „zebru“ vidia. Čiže ak na svetelne riadených križovatkách „zebry“ postupne ubudnú, aj priechody, kde „zebra“ ostane (t. j. tam, kde semafor nie je) by mali byť pre chodcov bezpečnejšie, lebo vodiči pri nich zvýšia opatrnosť.

Nové pravidlá ministerstva vnútra a ministerstva dopravy v každom prípade znamenajú, že pri všetkých nových projektoch, opravách alebo obnove vodorovného značenia je mesto povinné priechody riadené semaformi postupne preznačovať výlučne na miesta na prechádzanie. Takéto miesta na prechádzanie si už teraz môžete všimnúť napríklad na križovatkách ulíc Košická – Landererova – Prístavná, Pionierska – Račianska – Jarošova, Pri Habánskom mlyne – Mlynská dolina, ale napríklad aj na Harmincovej či Vazovovej ulici, a postupne ich bude stále viac.

„Zebry“ ale ešte nikam „neodišli“. V Bratislave síce budú na veľkých, ale i menších svetelne riadených križovatkách pribúdať miesta na prechádzanie, ale klasické priechody so „zebrou“ tu sú a budú aj naďalej na miestach, kde semafore nie sú. **(luc)**

Práce na moste na Hradskej ulici postupujú

Mesto pokračuje v komplexnej modernizácii mosta na Hradskej ulici v mestskej časti Vrakuňa, ktorú odštartovalo koncom novembra minulého roka. V januári sa pracovalo najmä na odstránení zvyškov základov pôvodného premostenia a už sa pripravuje budovanie nového mostového piliera. Práce napriek svojej náročnosti napredujú a dokončené by mali byť v závere tohto roka.

Most na Hradskej ulici z roku 1962 už dlhšie nebol v dobrom stave a jeho rekonštrukcia bola nevyhnutná. Po uzatvorení mosta (29. novembra 2024) sa najskôr pristúpilo k frézovaniu vozovky na ňom a na jeho okrajoch. Mesto vybudovalo dočasný most, ktorým na obdobie trvania rekonštrukcie zabezpečilo spojenie oboch brehov pre vozidlá MHD (linky 67, 78 a N70), peších a záchranné zložky, vzdialený iba niekoľko desiatok metrov od dovtedajšieho mosta. Potom sa už mohlo pristúpiť k búraniu pôvodného mostného telesa. Tieto práce sa stihli pred Vianocami, k čomu prispelo aj pomerne priaznivé počasie.

UMELÝ OSTROV

Práce na moste majú svoje úskalia a špecifiká. V januári sa napríklad podarilo odstrániť zvyšky predchádzajúcich pilierov, ktoré ležali pod hladinou Malého Dunaja. Z dna rieky ich vyberal bager

na pontónovom moste a s manévrom pomohol mestu Slovenský vodohospodársky podnik, ktorý dočasne znížil hladinu o niekoľko desiatok centimetrov.

V ďalšej fáze sa mohlo začať s vytváraním umelého ostrova uprostred vodného toku. Vznikol zarážaním štetovnicových stien (steny tvorené radom pilót – stĺpov vsadených do zeme, pozn. red.), ktoré zamedzujú prístupu vody. V úvode februára sa ostrov plnil štrkodrvou, čím sa nadbytočná voda odčerpala. „Keď sa štetovnice uzatvoria po obvode, stred sa vyplní štrkom a z neho sa budú raziť pilóty pod základ nového mosta. Dočasný ostrov uprostred rieky má v priemere desať metrov. Cez pontóny sa naň dopravuje zarážacia súprava aj všetok ostatný materiál,“ vysvetľuje Václav Čáp z oddelenia správy a údržby technických objektov.

Následne príde na rad budovanie nového mostového piliera. V blízkom čase sa plánujú tiež práce na rozšírení mostových opôr, aby kopírovali šírku nového mosta: „Staré opory neboli úplne zbúrané a po rozšírení sa využijú na osadenie konštrukcie nového mosta, ktorá bude na obe strany rozšírená približne o tri metre. Stará konštrukcia nemala dostatočne široké chodníky. Boli dodatočne namontované, čo ohrozovalo celú stabilitu mosta, a preto museli byť odstránené. Nové šírkové usporiadanie obsiahne všetky požiadavky na zabezpečenie automobilovej, autobusovej a nákladnej dopravy, ale aj chodcov a cyklistov.“

OCHRANA VODNÉHO TOKU

Počas prác je dôležitá aj ponorná stena, ktorá v súlade s podmienkami realizácie stavby ochraňuje vodný tok pred potenciálnym únikom ropných látok alebo materiálu, ktorý by sa mohol plaviť po hladine. Modernizácia má byť dokončená do decembra tohto roka, no cieľom mesta je, aby bol nový most v prevádzke čo najskôr. Postup závisí od mnohých faktorov vrátane počasia.

Vodiči, ktorí po moste jazdili, môžu naďalej využívať obchádzkové trasy cez obchvat D4/R7 alebo po Popradskej a Gagarinovej ulici. Cyklisti majú ponad Malý Dunaj vyhradený Modrý cyklomost neďaleko pôvodného mosta. **(bak)**

Bager odstraňoval z dna rieky kusy starých pilierov.

Foto: Marek Velček

Z Gaštanového kanála sa odstránilo až 600 ton naplaveného materiálu

Prívalové dažde sú dnes v meste čoraz častejším javom. Zaplavením po prívalových dažďoch často trpí aj Jurská a Račianska ulica. Mesto preto v spolupráci s Bratislavskou vodárenskou spoločnosťou, a. s., Slovenským vodohospodárskym podnikom a mestskou časťou Rača odstránilo z Gaštanového kanála až 600 ton naplaveného materiálu, čím sa eliminovala hlavná príčina masívneho zaplavovania v tejto oblasti.

Kľúčovú úlohu pri zaplavovaní Jurskej a Račianskej ulice po prívalových dažďoch zohráva práve Gaštanový kanál, ktorý je prepojený so sieťou potokov a kanálov vybudovaných ešte v 70. rokoch minulého storočia. Pozemky, ktorými vody pretekajú, patria rôznym správcovským subjektom – práve preto je vzájomná spolupráca obzvlášť dôležitá.

ČISTENIE KANÁLA

Na konci januára boli odstránené obrovské nánosy sedimentov z pôvodných kanálov a retenčných šácht, ktoré odvádzajú dažďové vody a potoky do Gaštanového kanála. Bola tým odstránená hlavná príčina častého masívneho zaplavovania, ale týmto sa práce nekončia. V nasledujúcom období sa bude čistiť aj povrchová časť kanála, obnovovať sa budú aj jeho prítoky.

VODOZÁDRŽNÉ OPATRENIA

Vyčistenie kanálov je len jedna z mnohých aktivít, ktorými mesto reaguje na čoraz väčšie výzvy spojené s prívalovými dažďami. V súlade s prvým Klimatickým plánom mesta, ktorý bol predstavený minulý rok, mesto pokračuje v realizácii vodozádržných

Gaštanový kanál. Foto: BVS

opatrení. „Sú to rôzne prvky vytvorené človekom, ktoré zadržiavajú zrážkovú vodu tam, kam spadne. Vodu vieme následne opätovne použiť alebo ju nechať vsiaknuť do zeme. Pomáhajú predchádzať preťaženiu kanalizačnej infraštruktúry a čiastčne odpadových vôd, čo okrem zaplavených ulíc môže viesť aj k vysychaniu vodných zdrojov a zmene charakteru vodných tokov,“ vysvetľuje Matúš Letko, odborník na vodozádržné opatrenia z BVS. Medzi takéto opatrenia patrí budovanie zelených ostrovčekov, intenzívna výsadba zelene, inštalácia retenčných alebo vsakovacích nádrží pri mestských budovách, ale aj podpora ich výstavby cez Nadáciu BVS.

Súčasne sa mesto zameriava aj na systematickú obnovu infraštruktúry, riešenie dlhoročného investičného dlhu a pravidelnú údržbu – vrátane dôkladného čistenia 11 tisícov kanalizačných vpustov minimálne raz ročne naprieč celou Bratislavou. (luc)

Bratislava, Sadni si!

**Bratislavské kultúrne
a informačné stredisko**

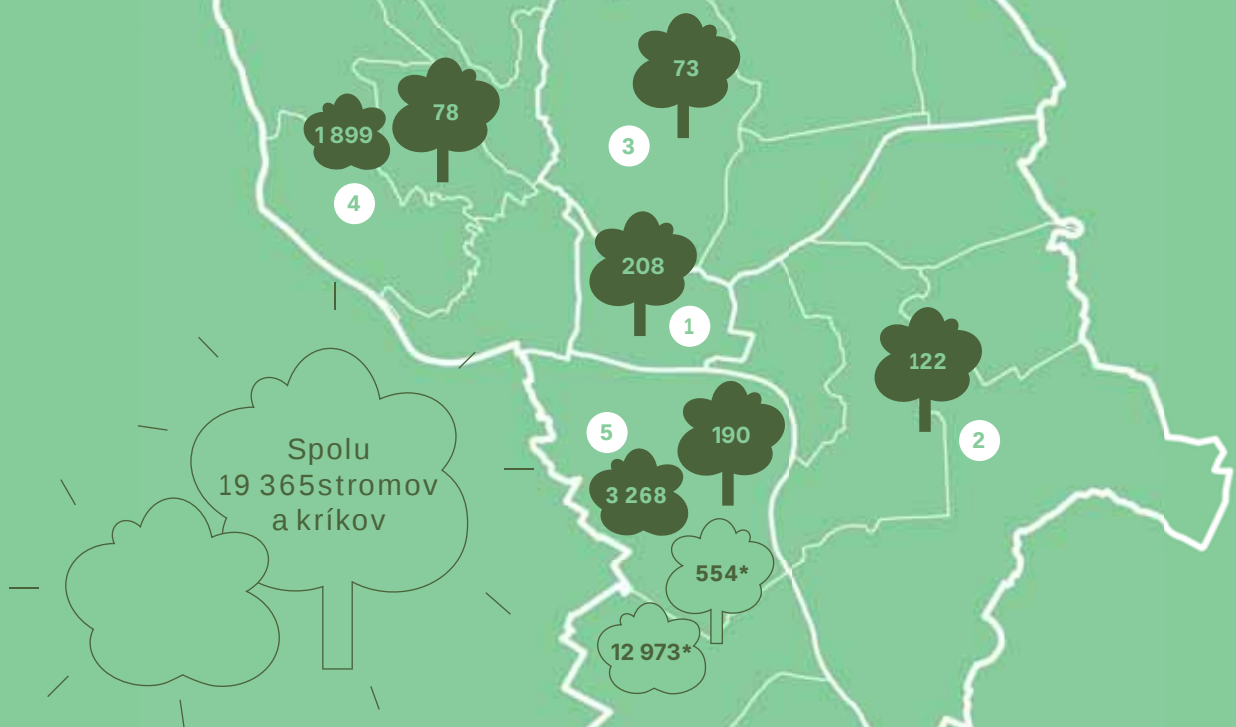
Červené stoly a stoličky
môžu byť tento rok aj u vás.

**Prihláste sa do
18. februára!**

Takto vyzerala výsadba stromov v roku 2024 v meste

Bratislava nové stromy potrebuje. Každým rokom obyvatelia a obyvatel'ky Bratislavy pociťujú dopad klimatických zmien na svoje životy. Dôležité sú však nielen na udržiavanie zdravého životného prostredia v mestách, ale aj pre naše duševné zdravie a ako dôležitá súčasť vizuálu mestského prostredia. Mesto každoročne v rámci iniciatívy 10 000 stromov, ale aj v rámci náhradnej výsadby sadiť tisíce nových drevín. V réžii hlavného mesta sa v roku 2024 vysadilo 671 stromov (plus 554 v rámci náhradnej výsadby v Petržalke) a 5167 kríkov (plus 12 973 v rámci náhradnej výsadby v Petržalke).

Stromy a kríky sa v roku 2024
sadili naprieč celým mestom:

Aké druhy stromov a kríkov sú
najčastejšie sadené v meste?

V intraviláne mesto sadiť druhy stromov ako gledičia trojtrňová, čerešňa pílkatá, ambrovník styraxový, platan javorolistý, javor mliečny, v extraviláne to bola napríklad jablň planá, hruška planá, jarabina vtáčia, javor poľný, čerešňa vtáčia či jarabina oskorušová. Medzi často sadené kríky patrí vavrínovec lekársky, trnka obyčajná, ríbezľa čierna, zemolez obyčajný, hloch obyčajný, drien krvavý či dráč obyčajný.

*náhradná výsadba

Zaujímavé lokality, kde sa vysádzali stromy a kríky:

Jazero Cilina (MČ Čunovo): 47 stromov a 601 ks kríkov
Jedlý les (MČ Jarovce): 111 stromov a 281 kríkov
Rusovská lúka (MČ Rusovce): 22 stromov a 320 ks kríkov
Sysľovské polia (MČ Čunovo): 164 stromov a 710 kríkov
Trojhrianičný bod (MČ Čunovo): 93 stromov a 638 ks kríkov
Prüger-Wallnerova záhrada (MČ Staré Mesto): 10 stromov
Saratovská x Fedáková ulica (MČ Dúbravka): 10 stromov

V meste sa podarilo vyzbierať už viac ako 38-tisíc vianočných stromčekov

Už po piaty raz sa stali ohrádky miestom pre odkladanie odzdobených živých vianočných stromčekov. Bratislavčanky a Bratislavčania mohli opäť prispieť k čistote a udržateľnosti v meste a využiť viac ako 730 ohrádok v každej mestskej časti. Od začiatku januára sa v Bratislave vyzbieralo viac ako 38-tisíc stromčekov (k 29. januáru 2025), čo predstavuje 210 ton. Zber pokračuje až do 14. februára.

Zber živých, riadne odzdobených vianočných stromčekov sa začal 7. januára a už v prvý deň sa podarilo vyzbierať 28 ton stromčekov – ide o historický denný rekord v množstve odvezených stromčekov z ohrádok. Za prvé dva týždne zberu, keď bol posilnený zvoz, bolo odvezených spolu až 30-tisíc vianočných stromčekov v celkovej váhe 170 ton – to je takmer o 40 ton viac ako minulý rok. Do 29. januára sa následne podarilo zozbierať ešte ďalších 8-tisíc stromčekov v celkovej váhe 40 ton.

DESAŤTISÍC ZHODNOTENÝCH STROMČEKOV

Systematickým zberom vianočných stromčekov mesto v spolupráci s OLO, a. s., a Komunálnym podnikom zamedzuje znečisťovaniu verejných priestranstiev, zároveň odpovedá na otázku obyvateľiek a obyvateľov, kam so živými vianočnými stromčkami po vianočných sviatkoch. Okrem toho, vďaka systémovému zberu je možné použiť stromčeky odovzdať aj na materiálové zhodnotenie. Spolu za 5 rokov sa doteraz (k 29. januáru 2025) podarilo zhodnotiť približne 191-tisíc takýchto vianočných stromčekov, čo je v hmotnostnom vyjadrení viac ako 1 050 ton stromčekov.

Kým v minulosti sa stromčeky v kompostárni premieňali na živiny pre pôdu, tento rok však, rovnako ako vlani, poputujú do spoločnosti BUČINA EKO, kde sa spracujú na drevotriessku a vďaka spolupráci so spoločnosťami IKEA Bratislava a IKEA Industry sa materiálovo zhodnotia. V rámci projektu Druhý život stromčekom sa tak vyzbierané stromčeky premieňajú na knižnice. Časť z nich darujú partneri každoročne naspäť komunite. V uplynulých rokoch bolo týmto spôsobom darovaných už viac ako 300 knižníc, ktoré našli svoje

Mulč z vianočných stromčekov položili dobrovoľníci v Sade Janka Kráľa. Foto: Marek Velček

miesto v mestských domovoch sociálnych služieb, OZ Jednorodič či v mestských ZUŠ a CVČ. Tentoraz opäť približne 150 knižnic poputuje na miesta, kde budú užitočné a potešia – do mestských inštitúcií a organizácií, ktoré sa venujú duševnému zdraviu detí.

ZHODNOTIA SA LEN ODZDOBENÉ STROMČEKY

Zo stromčeka sa však môže stať knižnica len vtedy, keď je v ohrádke v prírodnom stave. Žiaľ, v ohrádkach sa často nachádzajú aj stromčeky v plastových vreciach či papierových krabiciach a takéto stromčeky nemôžu byť ďalej spracované (prídu po ne iní kolegovia z OLO, a. s., a odvezú ich do ZEVO – Zariadenia na energetické využitie odpadu, kde budú spálené).

Okrem tohto druhu materiálového zhodnotenia sa však bratislavské vianočné stromčeky môžu premeniť na mulč (mulč z ihličnanov slúži na mulčovanie záhonov, zamedzuje rastu burín, podporuje tvorbu humusu, udržiava dostatočnú vlhkosť, čím znižuje potrebu zalievania), ktorý si obyvateľky a obyvatelia mohli odnieť aj z januárovej Novoročnej mulčovačky, konajúcej sa v Sade Janka Kráľa. Návštevníci podujatia si spolu odniesli až 1,4 tony mulču, čo predstavuje približne 255 bratislavských stromčekov. A až 8 ton mulču spolu s kolegyniami a kolegami z oddelenia tvorby mestskej zelene položili obyvateľky a obyvatelia ku kríkom a záhonom v samotnom sade.

Ak ste nestihli prísť, máte príležitosť zažiť Novoročnú mulčovačku ešte 8. februára od 10.00 h v parku na Kazanskej ulici. **(luc)**

BKIS upravuje podporu známú ako Open Call. Novinka sa týka najmä nezriaďovanej kultúry

Žofia Gulášová, vedúca oddelenia Open Call v BKIS.

Foto: BKIS

Pripravil: Andrej Bezák

Bratislavské kultúrne a informačné stre-disko (BKIS) organizačne zastrešuje mestské festivaly, ako sú Bratislavské Vianoce, Bratislavské kultúrne leto alebo aktuálne Bratislavské fašiangy. Nefinančne (technicky, materiálno či priestorovo) však podporuje aj podujatia iných organizátorov. Poskytovanie nefinančnej podpory a spolupráce sa aktuálne mení na Program podpory BKIS. Rozprávali sme sa o tom so Žofiou Gulášovou z BKIS.

Od roku 2022 v BKIS funguje elektronický systém prijímania a vyhodnocovania žiadostí s názvom Open Call. Čo v ňom bude od tohto roka iné?

Hlavnou oblasťou našej podpory bola od začiatku nefinančná podpora v podobe materiálno-technického zabezpečenia podujatí. Postupne však pribúdali nové výzvy, do ktorých sa dalo prihlásiť – možnosť byť súčasťou programu mestských festivalov, žiadosti o komerčný prenájom a ďalšie. Tieto druhy podpory sme potrebovali oddeliť. Vzniká teda „nový“ Program podpory BKIS určený priamo pre aktérov nezriaďovanej kultúry (nezriadená štátom, samosprávou ani zákonom, vzniká z iniciatívy občanov, pozn. red.) a mestské časti.

Čo všetko viete ponúknuť v rámci nefinančnej podpory?

Ročne sa podieľame na približne 120 akciách, kde vieme pomôcť s dodaním

technického vybavenia alebo napríklad postavením pódia. Poskytujeme tiež priestory na konanie podujatí: ku koncertnej sieni Klarisky sa vlni pridala priestor na Bielej ulici a v tomto roku by mal pribudnúť aj Dom hudby na Panenskej ulici. Od júna plánujeme poskytnúť na tento účel aj Kultúrnu scénu v Sade Janka Kráľa. Najviac podporených podujatí sa koná v máji, júni, septembri a októbri, keď neorganizujeme veľké mestské podujatia. V jeden deň vieme obslúžiť aj dve či tri podujatia.

Kto sa o túto podporu môže uchádzať?

Väčšina žiadateľov sú občianske združenia, takže ide aj o podporu tretieho sektora. Mnohí by bez nás nevedeli zorganizovať svoje podujatia – bezplatné koncerty začínajúcich umelcov či experimentálne divadelné predstavenia. Podporujeme však aj etablované festivaly s dlhoročnou tradíciou v Bratislave. Vďaka tejto podpore organizátori šetria svoje náklady, čo im umožňuje podujatia rozvíjať kvalitatívne, a kultúra v meste žije po celý rok.

Jednu kategóriu žiadateľov tvoria mestské časti. Ako spolupracujete s nimi?

Môžu si vybrať jedno podujatie ročne, s ktorým im pomôžeme vo vopred dohodnutom rozsahu. Pre nás to znamená približne sedemnášť udalostí za rok. Ak sú naše kapacity v požadovanom termíne dostupné, poskytneme ich. Vlni sa napríklad v jeden víkend konali dvoje hodov v rôznych mestských častiach, ďalšie dva festivaly i koncert v Klariskách.

Kedy sú najbližšie uzávierky výziev v Programe podpory BKIS?

Výzva pre nezriaďovanú kultúru má uzávierku 28. februára a týka sa žiadostí podpory pre podujatia, ktoré budú od júna do septembra. Výsledky budú známe do konca marca. Uzávierka žiadostí pre aktivity konajúce sa od októbra do januára 2026 bude 30. júna tohto roka. Podmienky na prihlasovanie sa do výziev sú aktuálne nezmenené a nájdete ich na webe www.bkis.sk. Časom by sme ich chceli prispôbiť na mieru potrebám žiadateľov.

Bratislavské fašiangy sú späť. Príďte sa zabaviť do mesta

Fašiangový sprievod, súťaž masiek, tanečné workshopy aj večerná veselica pre všetkých. V sobotu 1. marca 2025 sa v priestoroch Starej tržnice a na Námestí Nežnej revolúcie bude konať už tretí ročník podujatia Bratislavské fašiangy. BKIS pozýva všetkých milovníkov kostýmov a maškár do fašiangového sprievodu Starým Mestom.

Obdobie fašiangov sa začína deň po sviatku Troch kráľov a vymedzuje ho pohyblivý utorok pred Popolcovou stredou. Typické sú sprievody, bláznivé masky, vôňa zabíjačkových špecialít či smažených šišiek. Fašiangové hostiny či sprievody sa v mestách konali rovnako ako na vidieku – organizovali ich najmä rôzne remeselnícke cechy.

DOOBEDIE PRE DETI, VESELICA AŽ DO NOCI

Tretí ročník Bratislavských fašiangov, ktorý organizuje Bratislavské kultúrne a informačné stredisko v spolupráci s hlavným mestom, nadviaže na oživené tradície.

Od 10.00 do 14.00 h bude program Bratislavských fašiangov na Námestí Nežnej revolúcie venovaný najmä deťom. Koncerty, divadielko a vystúpenia detských tanečných a hudobných telies otvoria fašiangovú zábavu plánovanú až do večerných hodín. Najmenší účastníci a účastníčky sa môžu tešiť na tvorivé dielne na výrobu masiek, zapletanie vrkočov i maľovanie na tvár. Na námestí nebude chýbať tematická výzdoba typická pre fašiangové obdobie, vizuálne atraktívna bude aj ohňová šou. Fašiangovo ladená bude aj ponuka v gastrozóne, v ponuke budú aj šišky.

Súčasťou podujatia bude opäť sprievod masiek.

Foto: BKIS

MAŠKARY A UMELCI V ULICIACH MESTA

O 16.00 h rozprúdi zábavu v uliciach historického centra fašiangový sprievod plný maškár, tanečníkov a tanečníčok, hudobníkov a hudobníčok, zástupcov rôznych komunít, spolkov, divadelníkov a divadelníčok a hlavne ľudí s chuťou zabávať a veselieť sa. Do sprievodu môžu prísť všetci milovníci a milovníčky karnevalových masiek bez vekových hraníc, aby spoločne vytvorili najpestrejší sprievod celej sezóny. Snaha účastníkov a účastníčok sprievodu bude ocenená v súťaži o najlepšiu masku.

Fašiangová veselica sa začne v Starej tržnici o 18.00 h. Vyskladaná bude z ľudovej hudby, súťaže masiek, koncertu spievajúcich hercov, funky-hitov, maškár a fašiangových postáv na každom kroku.

V spolupráci s BKIS

Nadácia mesta Bratislavy opäť finančne podporí kultúrny a komunitný život v meste

Deň otvorených ateliérov prilákal všetky vekové skupiny.

Foto: Nadácia mesta Bratislavy

Mestská nadácia každoročne podporuje realizáciu projektov v oblasti kultúry a komunít. Vlni bolo z 389 žiadostí podporených 177 v celkovej sume približne 700-tisíc eur. Spolu za prvých päť rokov existencie prišlo do nadácie vyše 2 700 žiadostí, z ktorých bolo úspešných viac než 1 100. Nadácia za svoje pôsobenie doteraz rozdelila takmer 3,75 milióna eur.

Nadácia mesta Bratislavy od začiatku funguje na princípe „predĺženej ruky“, čo znamená, že dôveru pri posudzovaní žiadostí vkladá do rúk nezávislých odborníkov, ktorí posudzujú projekty na základe vlastných skúseností a erudície.

KOMUNITNÁ ZÁHRADA I DIVADLO PRE MENTÁLNE ZNEVÝHODNENÝCH ĽUDÍ

Nadácia v minulosti spolupracovala aj s Metropolitným inštitútom Bratislavy pri nastavovaní výzvy Funkčnejšie verejné priestory, ako aj pri využívaní manuálov, ktoré inštitút pripravil. Žiadatelia sa nimi aj dnes môžu inšpirovať pri praktických riešení svojich projektov. Práve v oblasti Funkčnejšie verejné priestory v rámci grantového programu Komunity bol vlni podporený napríklad projekt Vinica a mobilná záhrada Pionierska. Asi sto ľudí na tomto mieste už desať rokov pestuje rastliny, ale

aj susedské vzťahy. Cieľom ich projektu bolo postaviť pergolu, ktorá umožňuje pobyt v záhrade aj za horúcich alebo daždivých dní. Vďaka podpore bolo vo vinici zrealizovaných i niekoľko komunitných podujatí.

V grantovom programe Kultúra v oblasti Tvorba a uvedenie diela bola podporená aj divadelná inscenácia Wesendonck-Lieder, ktorá prináša spojenie výpovedí mentálne znevýhodnených ľudí. Tvorivý tím na čele s Petrom Mazalánom pracoval s princípmi dokumentárneho divadla a umožnil vstúpiť do tvorivého procesu aj neprofesionálnym hercom a herečkám s poruchou autistického spektra a Downovým syndrómom. Nadácia podporila znova aj podujatie s názvom 1. MÁJ – Deň otvorených ateliérov 2024 v Novej Cvernovke, ktoré bolo venované prezentácii tvorby umeleckých a kreatívnych ateliérov a súčasne ponúklo celodenný program pre všetky vekové skupiny.

O 50-TISÍC EUR VIAC AKO VLANI

Záujemcovia môžu žiadať o dotácie aj v tomto roku. Do 18. februára sú otvorené výzvy v grantovom programe Komunity. „Okrem pravidelných žiadateľov by sme spomedzi komunít radi oslovili aj nové cieľové skupiny – napríklad komunity národnostných menšín a cudzincov žijúcich v našom meste. Na takéto projekty je tento rok alokovaná samostatná suma,“ hovorí Katarína Kövesdi Cvečková, ktorá je od začiatku tohto roka novou správkynou nadácie. V tom istom termíne má uzávierku aj štipendijný program Umenie: „Ten je venovaný umelkyniam, umelcom či kritičkám, kritikom a ďalším odborníčkam a odborníkom zo všetkých umeleckých sfér.“

Do 2. marca je možné žiadať o podporu v grantovom programe Kultúra. „Tento rok má nadácia k dispozícii 750-tisíc eur, teda o 50-tisíc viac než minulý rok. Alokácie pre jednotlivé programy sme určovali s ideou udržať kontinuitu kultúrneho a komunitného života v Bratislave,“ dodáva správkynia Nadácie mesta Bratislavy. **(bak)**

Návštevníci Bratislavy prispievajú do mestského rozpočtu. Foto: Bratislava Tourist Board

Z dlhších turistických pobytov v meste majú úžitok aj domáci

Mestská organizácia cestovného ruchu Bratislava Tourist Board (BTB) pokračuje aj v tomto roku v aktivitách, ktoré majú prilákať návštevníkov zo zahraničia a ostatných kútov Slovenska. Zámerom je naďalej prezentovať mesto ako vhodné na trojdňový pobyt. Ak turisti zostanú v Bratislave dlhšie, vďaka prenocovaniu prispievajú viac do mestského rozpočtu. Mesto môže aj zásluhou týchto peňazí skvalitňovať služby pre domácich obyvateľov.

Organizácia sa v tomto roku plánuje výraznejšie zamerať na turistov z Nemecka a Rakúska, ktorí by mohli v meste zostať minimálne na dve noci. Ziaci na nich aj novou nosnou kampaňou. „Nejde nám o zvýšenie počtu návštevníkov, ale o predĺženie času stráveného v meste. Kľúčová je pre nás skupina zahraničných návštevníkov, ktorá sa zaujíma o mestské pobyty na viac dní,“ hovorí Nina Erneker, nová predsedníčka Predstavenstva Bratislava Tourist Board.

BRATISLAVA MÁ ZMYSEL – AJ PRE TURISTOV

Mesto aktuálne predstavuje kampaň s názvom Bratislava má zmysel. V rámci nej mladá Bratislavčanka v sérii videí na sociálnych sieťach približuje, čo všetko je možné zažiť v Bratislave: tunajšiu gastronómiu, kultúru či rôzne podujatia – jedným z vrcholov turistickej sezóny budú tradične Bratislavské korunovačné dni. V auguste opäť prinesú tri dni plné dobových hier, divadiel, šermiarskych súbojov, sokoliarstva na koni, programu pre deti a tiež korunovačný sprievod.

Okrem klasických pamätihodností, ako sú Bratislavský hrad alebo Most SNP,

organizácia dlhodobo pracuje aj s novou podobou mesta. Či už ide o jeho modernú tvár, napríklad v blízkosti Jurkovičovej teplárne, o nábrehie Dunaja, alebo nové stavby. Dôležitá je však takisto prezentácia atrakcií a lokalít, ktoré sa nachádzajú ďalej od centra. Turisti sa môžu vybrať loďou do galérie Danubiana v Čunove alebo do Devína, navštíviť zoologickú záhradu či ochutnať vína v Rači. Medzi ľuďmi prichádzajúcimi do mesta sú čoraz obľúbenejšie aj body spojené so socialistickou érou Bratislavy: vojenské bunkre v Petržalke či Sad Janka Kráľa a Tyršovo nábrehie.

DIGITÁLNE ZLEPŠENIA

Bratislava Tourist Board nepoľavuje ani v modernizácii. Priestory Turistického informačného centra na Klobučníckej ulici, ktoré ročne navštívi približne sto tisíc turistov, prejdú rekonštrukciou.

Organizácia pokračuje aj v digitalizovaní služieb. Dokončená a plne funkčná je napríklad wi-fi sieť na Devíne. Web www.visitbratislava.com sa v tomto roku dočká modernizácie a nového dizajnu – bude spĺňať najprísnejšie požiadavky používateľov. Jednou z funkcií na webe je práve trojdňový plánovač výletu, ktorý umožňuje plánovanie 72-hodinového pobytu v konkrétnych termínoch. Na navigáciu po meste slúži aj Bratislava CARD – destinačná karta, ktorú si turisti môžu zakúpiť na jeden až tri dni. Najčastejšie ju využívajú prostredníctvom mobilnej aplikácie. Stále aktuálna je digitálna hra Bystroňovci na webe www.bystronovci.sk, kde je možné virtuálne putovať pomocou šifrovaných hier a kvízov po rôznych miestach Bratislavy a spoznávať jej históriu. **(bak)**

Ak nahlásite autovrak, uvolníte parkovacie miesto

Opustené vozidlá zabierajú miesto v uliciach a znečisťujú verejné priestranstvo. Foto: Mestská polícia v Bratislave

Každé voľné parkovacie miesto je dobré a mesto v tomto duchu pristupuje aj k autovrakom na svojom území. Mestská polícia v Bratislave rieši každý mesiac približne tridsať takto zavádzajúcich vozidiel, dokopy v minulom roku odstránila 346 vrakov, ktoré by inak zbytočne zaberali potrebné parkovacie miesta.

Opustené staré vozidlá môžu predstavovať nielen estetický problém, ale aj environmentálnu hrozbu, pretože môžu vypúšťať škodlivé látky do pôdy, ovzdušia či vody. Pokiaľ predsa len zbadáte v uliciach mesta auto, ktoré vykazuje známky vraku, neváhajte kontaktovať mestskú políciu na linke 159 alebo o situácii informujte priamo správcu komunikácie – príslušnú mestskú časť alebo hlavné mesto.

„Auto je za vrak považované v prípade, že sa stalo odpadom – ak stojí na verejnom priestranstve a svojím vzhľadom naruša estetiku okolia, ohrozuje životné prostredie alebo nemá tabuľky s evidenčným číslom. Majiteľ auta má v takomto prípade povinnosť zabezpečiť na vlastné náklady jeho odstránenie; ak to neurobí, zasiahne správca komunikácie,“ vysvetľuje Barbora Krajčovičová, hovorkyňa Mestskej polície v Bratislave.

AKO POSTUPUJE MESTSKÁ POLÍCIA?

Keď hliadka mestskej polície nájde vozidlo, ktoré naruša vzhľad okolia (je zničené, nepojazdné, zjavne dlhodobo zanedbávané), prípadne ju naň upozornia všímaví okoloidúci, vyhotoví fotodokumentáciu, zaeviduje a posunie podnet správcovi komunikácie. Ten vyzve majiteľa, aby do 60 dní vozidlo odstránil. Ak sa tak nestane, správca komunikácie ho odtiahne na vyhradené parkovisko na náklady majiteľa. Podobne sa postupuje aj v prípade vozidla, ktoré nemá platnú emisnú a technickú kontrolu, vtedy ho však správca komunikácie môže odtiahnuť až po uplynutí šiestich mesiacov od skončenia platnosti technickej a emisnej kontroly.

Pokiaľ hliadka mestskej polície objaví staré auto, ktoré znečisťuje životné prostredie (napríklad z neho vytekajú prevádzkové kvapaliny) alebo nemá tabuľky s evidenčným číslom, nariadi bezodkladne jeho odťah správcom komunikácie na vyhradené parkovisko. *„Keď auto vykazuje známky vraku, ale stojí na súkromnom pozemku, pohnúť s ním môže iba vlastník pozemku,“* pripomína Krajčovičová. **(bak)**

**Bloody.
War?
Hviezdoslav!**
The Bloody Sonnets

Mesto modernizuje službu, ktorá poskytuje poradenstvo, vzdelávanie aj krúžky

Pripravil: Andrej Bezák

Mesto dlhodobo poskytuje ľahko dostupnú sociálnu službu pre všetkých v zložitej situácii – pre deti a mládež, rodiny, ale aj pre dospelých. Doteraz fungovala pod značkou Fortunáčik, plánuje však zmenu na Fokus. S novým názvom chce v rozšírených a zmodernizovaných priestoroch na Agátovej ulici v mestskej časti Dúbravka poskytovať služby, ktoré budú viac zamerané na verejnosť z bezprostredného i širšieho okolia a nielen na obyvateľov mestskej ubytovne Fortuna. Boli sme sa pozrieť, ako to tam vyzerá.

S edemčlenný tím odborných pracovníkov zabezpečuje individuálne základné a špecializované poradenstvo pre deti (pondelok a streda: 14.00 – 16.00 h) aj dospelých (pondelok až štvrtok: 9.00 – 12.00 h, 13.00 – 16.00 h, piatok: 9.00 – 12.00 h). Na ľudí nekladie žiadne finančné, časové ani iné nároky. Stačí zaklopať na samostatný bočný vchod od ihriska, prípadne sa e-mailom (fokus@bratislava.sk) alebo telefonicky (+421 903 406 965) informovať a dohodnúť termín stretnutia. V oddelených poradenských miestnostiach je súkromie bez rušivých vonkajších vplyvov.

„Nie je to o nás, ale o ľuďoch, ktorí k nám prichádzajú. Je na nich, čo všetko od nás potrebujú – hoci len vypočuť a nájsť niekoho, kto ich bude sprevádzať v náročnej životnej situácii. Naše individuálne poradenstvo je rovnako ako všetky ostatné ponúkané služby bezplatné, využívame princípy anonymity, dôvery, bezpečia či transparentnosti,“ zdôrazňuje Patrícia Kovaľová, vedúca referátu sociálnej pomoci.

VZDELÁVACIE A VOĽNOČASOVÉ SLUŽBY

Individuálne poradenstvo nie je jedinou možnosťou, ako dokáže zariadenie pomôcť ľuďom, ktorí to potrebujú. Po novom je v celoročnej prevádzke krúžok „bystrých hlavičiek“, v ktorom deti od 5 do 7 rokov dostávajú predprimárne vzdelávanie, aby sa lepšie adaptovali na prvý ročník základnej školy. Pre deti a mladých ľudí vo veku 6 až 18 rokov je každý utorok a štvrtok od 14.00

do 17.00 h otvorený klub, kde to žije voľnočasovými aktivitami, hrami či rozhovormi. Po dokončení modernizácie si v ňom deti a mladí budú môcť oddýchnuť v relaxačnej miestnosti alebo zacvičiť vo workoutovej zóne s preliezkami a žínenkami.

Vo vynovených priestoroch sa nachádza aj tvorivá miestnosť s keramickou pecou, kde sa šikovné detské ručičky (streda 15.30 – 17.00 h) i nemenej nadané dospelé ruky venujú rôznym výtvarným technikám. Vždy v pondelok medzi 10.00 a 11.00 h fungujú mama kluby pre matky s deťmi a v utorok (9.00 – 10.15 h) si dospelí môžu zacvičiť jogu pre zdravý chrbát.

KOMUNITNÉ AKTIVITY

Ďalším cieľom mesta po plánovanej zmene na Fokus je spájať sa ešte viac s dúbavskou komunitou, ku ktorej má služba vďaka svojej polohe najbližšie, ale tiež s obyvateľmi iných mestských častí. Pracovníci mesta napríklad spojili upratovanie a skrášľovanie exteriéru s varením guľáša a zorganizovali už aj verejné akcie pri príležitosti Medzinárodného dňa detí či vianočný koncert. „Aj v našom okolí sú ubytovne, kde žijú ľudia v sociálnej núdzi, ktorí nemajú prístup k sociálnym pracovníkom. Chceme začať spolupracovať so školami a na jar sa viac otvárať a dávať najavo, že sme tu pre všetkých. Ľudia sem môžu chodiť na krúžky, poradiť sa, prežiť pekné chvíle a oddýchnuť si; nemusia hľadať ubytovanie,“ uzatvára Kovaľová.

Vo vynovených mestských priestoroch môžu ľudia rozvíjať svoju tvorivosť. Foto: Fokus

Mesto pokračuje v „upratovaní“ reklamy

Veľké bilbordy už nevidno ani na ihrisku FTVŠ. Foto: Marek Veľček

Reklamné plochy naďalej miznú z lokalít po celej Bratislave. Od roku 2019, keď mesto začalo intenzívne bojovať proti vizuálnemu smogu, sa mu celkovo podarilo odstrániť 1 164 kusov reklamných zariadení (k 23. januáru 2025). Vlni v uliciach odbudlo vyše tridsať takýchto plôch, ktoré už nevidno ani na ihrisku FTVŠ na Námestí armádneho generála L. Svobodu, na ploche na Bajkalskej ulici či na Odborárskej, Rozvodnej, Karloveskej a Rožňavskej ulici.

Mesto odstraňuje nevhodné pútače na základe uzatvorených dohôd, rokovaní, výziev alebo priamo vďaka súhlasu. Od roku 2019 postupne vypovedalo nájomné zmluvy reklamným objektom na pozemkoch, ktoré vlastní, a v roku 2022 zaviedlo reguláciu vonkajšej reklamy v územnom pláne. Komplexný manuál z dielne Metropolitného inštitútu Bratislavy upravuje, ako reklamu umiestňovať, aby jej vzhľad nebol rušivý.

Najviac reklamných zariadení ubudlo v mestských častiach Ružinov, Petržalka, Nové Mesto, Staré Mesto a Karlova Ves, kde dohromady zmizlo vyše 950 kusov. Na prvom mieste je Ružinov s 344 reklamnými zariadeniami. „Vo veľkej miere to súvisí s rozlohou mestských častí a vyšším počtom pozemkov vo vlastníctve mesta, na ktorých sme vedeli zabezpečiť odstránenie zariadení,“ uvádza Zuzana Balogová z oddelenia nájomov nehnuteľností.

NÁROČNÝ PROCES

Väčšina reklamných plôch však nestojí na mestských pozemkoch. V prvých rokoch rýchlo zmizli stovky bilbordov a megabordov, najtypickejších symbolov vizuálneho smogu, zásluhou dohôd s veľkými prevádzkovateľmi reklamných zariadení. Odvtedy je odstraňovanie ďalších kusov čoraz komplikovanejšie, a to predovšetkým mimo mestských pozemkov. Mesto napriek tomu pokračuje v snahe očisťovať verejný priestor rôznymi spôsobmi. Komunikuje s reklamnými spoločnosťami, ktoré vyzýva, aby odstránili zbytočné bilbordy či tabule, niektoré neoznačené plochy odstraňuje po dohode s vlastníckymi pozemkov, ďalšie sa darí „upratovať“ so súhlasom príslušných stavebných úradov.

„Najjednoduchšie odstraňovanie vo vlastnej réžii, respektíve v réžii Komunálneho podniku Bratislavy, sa týka tabúl bez vlastníkov. Pri väčších reklamných stavbách, ako sú napríklad bilbordy, so známym vlastníkom je proces zdĺhavejší a pre mesto aj finančne náročnejší. Pri takýchto stavbách sa snažíme nájsť spoločnú reč s majiteľom stavby a dohodnúť sa,“ dodáva Balogová. **(bak)**

PERNÍKOVÁ CHALÚPKA

Engelbert Humperdinck

OPERA

PREMIÉRY 1/3/25 2/3/25

Vzhľad uličných tabuliek v meste sa postupne zjednoducuje

Jedným z nenápadných, no mimoriadne dôležitých prvkov v mestách sú uličné tabuľky. Slúžia nielen na orientáciu, ale aj ako odraz doby, v ktorej vznikli. Ich vizuálna podoba sa v priebehu dejín menila v závislosti od technológií, estetických noriem či politických okolností.

Jednotný vizuálny štandard uličných tabuliek vznikol počas socializmu. Vzhľad tabuliek bol vtedy určený technickými obmedzeniami pri výrobe smaltovaných tabuliek. Vďaka technickej príručke, ktorá sa používala v smaltovniach, sa vtedy používané písmo rozšírilo do všetkých slovenských miest. Po páde socialistického režimu, s príchodom digitalizovaných výrobných procesov a absenciou legislatívnych pravidiel, sa však na nových tabuľkách začali objavovať rôzne písma, ako napríklad deformovaný Arial. To viedlo k nejednotnosti a vizuálnemu chaosu, čo neprispelo ku kvalite vzhľadu mestských ulíc. Ikonický vzhľad uličných tabuliek sa začal vytrácať.

ZNIŽOVANIE VIZUÁLNEHO SMOGU

Bratislava sa v súčasnosti snaží znížiť tzv. vizuálny smog – prebytok reklám a iných vizuálnych prvkov v uliciach, ktoré narúšajú estetiku mesta. Súčasťou tejto iniciatívy je aj zavedenie jednotného štandardu pre uličné tabuľky. „Hoci sa môže zdať, že ide o naozaj malý detail, s uličnými tabuľkami je to podobne ako s bratislavskou dlažbou. Popri ich danej funkcii, ktorou je navigácia, pomáhajú vytvárať aj identitu a charakter mesta,” hovorí o dôležitosti tabuliek grafický dizajnér a typograf Ondrej Jób. V roku 2018 sa rozhodol digitalizovať pôvodné tabuľkové písmo a vytvoril písmo Manual Grotesk, ktoré verne reprodukuje práve pôvodný historický štýl. Digitálne písmo následne poskytol smaltovniam.

Mesto sa zaviazalo, že pri budúcich výmenách bude objednávať tabuľky výhradne so zdigitalizovaným písmom Manual Grotesk, aby zachovalo historickú kontinuitu a jednotný vizuálny jazyk ulíc. „V záplave vizuálneho chaosu sú navigačné tabuľky stabilnými bodmi, nerušia, nepútajú pozornosť, pomáhajú. Keď je na všetkých jednotný dizajn a uplatňujú sa princípy umiestňovania, funguje to. Verím, že Bratislava bude inšpiráciou nielen pre ostatné mestá a obce, ale aj pre výrobcov tabuliek,” dopĺňa Ondrej Jób.

SPOLUPRÁCA S MESTSKÝMI ČASŤAMI

Aj keď sa darí zjednocovať tabuľky označujúce názvy ulíc a námestí, oficiálny štandard pre súpisné a orientačné tabuľky zatiaľ zavedený nebol. Dôvodom je rozdelenie kompetencií medzi mesto a mestské časti. Mesto však v tejto oblasti s mestskými časťami spolupracuje. „Mesto spolupracuje s mestskými časťami pri osádzaní nových uličných tabuliek, ale aj pri výmene alebo doplnení tých pôvodných – hlavne, čo sa týka umiestnenia. Uličné tabule sa spravidla osádzajú na začiatku a konci ulice alebo tam, kde jedna ulica pretína inú. Vo väčšine prípadov sa snažíme osádzať tabuľu už na existujúci objekt, prípadne plot,” vysvetľuje Ivan Šajti z oddelenia vnútornej správy mesta.

Každý občan môže prispieť k zlepšeniu vizuálneho vzhľadu ulíc Bratislavy tým, že upozorní na chýbajúcu tabuľku alebo nesprávne použitý dizajn. Oznámiť to môže listom adresovaným na Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy, telefonicky na čísle 0904 099 004, e-mailom na info@bratislava.sk alebo prostredníctvom portálu Odkaz pre starostu.

Nick Kollár, člen Komisie pre kultúru, médiá a ochranu kultúrneho dedičstva MsZ Bratislava

Správne (vľavo) a nesprávne použitie písma na uličnej tabuľke. Foto: Ondrej Jób

Obyvatelia lokalít, kde mesto zaviedlo PAAS, sú s ním prevažne spokojní

Jedným z hlavných cieľov mesta je zlepšiť dostupnosť parkovania pre obyvateľky a obyvateľov tam, kde bývajú, a to na základe regulácie, ktorá zvyhodňuje rezidentov. Zároveň je dôležité od obyvateľiek a obyvateľov zón (kde už bol systém regulovaného parkovania PAAS zavedený) zisťovať, či sa tento cieľ darí naplňať. Podľa spätnej väzby, ktorú mesto dostáva, sa to darí a rezidenti v zaregulovaných zónach sú so systémom PAAS prevažne spokojní.

V prieskumoch mesta, ktoré si dalo vypracovať od agentúr AKO (jún 2022) a ACRC (jún 2024), 74 percent rezidentov na Dvoroch IV a 59 percent rezidentov Dvorov V a VI v mestskej časti Petržalka potvrdilo, že sa im v PAAS zóne parkuje lepšie ako predtým. Celkovo 79 percent rezidentov týchto zón je s PAAS spokojných a 73 percent rezidentov Dvorov V a VI potvrdilo, že by sa k situácii pred zavedením PAAS už nechcelo vrátiť.

Takáto je skúsenosť nielen v Bratislave, ale aj v ostatných európskych mestách, ktoré poslúžili ako vzor. Hoci obyvatelia sa novej regulácie niekedy najprv obávajú, v konečnom dôsledku sú s ňou spokojní a oceňujú zlepšenie kvality života, ktoré im priniesla. Skúsenosti obyvateľov PAAS zón aj mestských častí, ktoré sú pri zavádzaní PAAS súčinné, jednoznačne hovoria, že regulované parkovanie prináša pozitívne efekty pre rezidentov aj pre celkový život v mestskej časti.

PAAS V NOVOM MESTE SA ROZŠÍRIL

Mesto aj na základe tejto spätnej väzby pokračuje s rozširovaním PAAS do ďalších častí Bratislavy aj v roku 2025. V úvode roka, 22. januára 2025, spustilo prvú tohtoročnú zónu NM2 v Novom Meste, konkrétne v lokalite Ľudová štvrť, Zátišie a Hostinského sídlisko.

Parkovanie v novej zóne je spoplatnené sumou 1 euro/hod. Regulácia platí počas pracovných dní v čase od 12.00 do 24.00 h a v nedeľu od 18.00 do 24.00 h, pričom sobota a sviatky zostanú bezplatné. Večerné spoplatnenie v nedeľu je tu zavedené na základe podnetov a skúseností z prevádzky iných zón v záujme väčšej

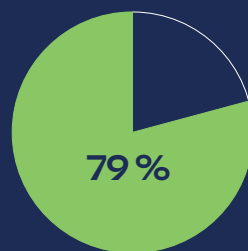
ochrany rezidentov. Viac informácií o zóne nájdete na www.paas.sk/nove-mesto/.

ĎALŠIE NOVÉ ZÓNY V ROKU 2025

Prípravy nových zón pokračujú aj v ďalších mestských častiach. S návrhom projektu organizácie dopravy, ktorý hovorí, ako a kde môžu byť vyznačené parkovacie miesta, sa v januári oboznámili aj obyvateľky a obyvatelia ružinovskej časti Pošeň. Táto lokalita je v susedstve už zavedených zón RU3 – Štrkovec, RU3 – Trávniky, RU3 – Klingerova kolónia a RU1 – Nivy a rozširovanie PAAS v Ružinove vďaka tomu bude prirodzene pokračovať aj do tejto časti. Viac informácií o návrhu projektu organizácie dopravy nájdete na www.paas.sk/ruzinov.

Okrem Nového Mesta a Ružinova sa chystá rozširovanie PAAS aj v ďalších mestských častiach, napríklad v Petržalke do lokality Háje II a III, pracuje sa tiež na príprave rozšírenia PAAS v Starom Meste v lokalite okolo Bratislavského hradu. Rovnako ako v prípade Ružinova a Nového Mesta aj v týchto mestských častiach ide o rozširovanie PAAS do lokalít, ktoré sú v susedstve už zavedených PAAS zón. Projektové práce prebiehajú aj na príprave PAAS v Karlovej Vsi v lokalite Dlhé diely a takisto v Dúbravke či Lamači. O presnom termíne spustenia ďalších zón bude mesto vopred informovať. **(voj)**

79 % rezidentov Dvorov IV, V a VI je s PAAS spokojných

Zdroj: AKO, jún 2022; ACRC, jún 2024

Prieskumy ukázali prevažnú spokojnosť rezidentov s PAAS. Vizuál: Mariana Mažgutová

Typy parkovacích kariet: na čo slúžia, ako ich získate a využijete

Bratislavský
parkovací
asistent

paas

REZIDENTSKÁ

paas karta

**39 eur/rok
na prvé auto**

S RPK môže za ročný poplatok parkovať fyzická osoba s preukázateľným vzťahom k vozidlu a s trvalým pobytom v regulovanej zóne PAAS neobmedzene. Jeden rezident môže mať vydané maximálne tri rezidentské parkovacie karty na jeden byt v jednej zóne.

Získate ju online cez paas.sk – Získať kartu. Zaregistrujete sa v IT systéme, zadáte meno a rodné číslo. Systém doplní čo najviac ďalších údajov zo štátnych registrov. Ak bude treba, doplníte prílohy, podáte žiadosť a po overení vám príde e-mailom potvrdenie a odkaz na úhradu. Karta nie je fyzická, ale v podobe elektronického oprávnenia.

NÁVŠTEVNÍCKA

paas karta

zdarma

Ak máte RPK, dostanete aj návštevnícku kartu s možnosťou poskytnúť svojim návštevám 100 hodín/rok na bezplatné parkovanie. Ak RPK nemáte (parkujete vo vlastnej garáži alebo nemáte auto), získavate 200 hodín/rok pre návštevy. Ako ŤZP osoba s potrebou osobnej asistencie máte nárok na 750 hodín/rok pre návštevy.

Aby ste svoju návštevnícku kartu mohli využívať, najprv si ju musíte pridať do svojho profilu v aplikácii. Návod na pridanie návštevníckej karty do dostupných mobilných aplikácií nájdete na: www.paas.sk/casto-kladene-otazky/#navstevnicka.

Ak už čakáte návštevu a chcete jej poskytnúť kredit z vašej NPK, návšteva vám po zaparkovaní nahlási kód úseku parkovania (napr. 5001), svoje EČV (napr. BT123CD), začiatok a predpokladaný čas ukončenia parkovania. Zadáte údaje do mobilnej aplikácie, vytvoríte platný parkovací lístok v systéme v hodnote 0 eur, časový kredit sa z NPK odčítava po minútach.

BONUSOVÁ

paas karta

10 eur/rok

S BPK môžu obyvatelky či obyvatelia (s trvalým pobytom kdekoľvek v Bratislave a s preukázateľným vzťahom k vozidlu) parkovať 2 hodiny denne zdarma v regulovanej zóne PAAS (s výnimkou najdrahšieho tarifného pásma A – centrum mesta)

Použiť ju môžete aj cez parkomat, alebo si stiahnite jednu z dostupných mobilných aplikácií, ktoré nájdete na www.paas.sk/platba. Pri kúpe parkovacieho lístka zadáte EČV, na ktoré máte zakúpenú bonusovú kartu. Na začiatku parkovania je potrebné zvoliť si predpokladaný čas parkovania a na tento čas si zakúpiť parkovací lístok, ktorý (ak sa zmestí do 2 hodín) sa automaticky odráta z bezplatných bonusových hodín. Vždy si však musíte zakúpiť parkovací lístok za 0 eur, aby sa vaše EČV zaevidovalo v systéme a bolo pri kontrole vyhodnotené ako parkujúce s platným parkovacím lístkom.

Čas z bonusových 2 hodín sa odčítava po minútach. Nevyčerpané bonusové minúty sa neprenášajú do ďalších dní. Po vyčerpaní zľavy v danom dni (120 minút so 100 % zľavou) sa za parkovanie už platí štandardne, podľa tarify v danej časti zóny.

ABONENTSKÁ

paas karta

**týždenná od 12,50 po 40 eur,
mesačná od 50 do 160 eur
a ročná od 500 do 1 600 eur
podľa tarifného pásma**

S abonentskou kartou môže za vybraný poplatok parkovať neobmedzene v regulovanej zóne PAAS držiteľ živnostenského alebo iného oprávnenia podľa VZN hl. mesta SR Bratislavy o dočasnom parkovaní, ktorý má v danej zóne miesto podnikania, alebo fyzická osoba, ktorá tam vlastní nehnuteľnosť (ale nemusí tam mať trvalý pobyt). S jednou abonentskou kartou môže jej držiteľ parkovať iba jedno auto.

Všetky informácie nájdete
na webe paas.sk

Mesto je pozitívnym vzorom vo verejnom obstarávaní. Zo šetrenia ťažia aj občania

Ivan Pudiš, oddelenie verejného obstarávania.

Foto: archív

Pripravil: Andrej Bezák

Verejné obstarávanie nemusí byť len povinnosť. Ak sa robí rozumne, môže byť pre mesto nástrojom, ako motivovať dodávateľov, šetriť na nákupoch a nakupovať efektívne. Obyvatelia z toho majú priamy úžitok: peniaze mesta sa vynakladajú účinnejšie, projekty sa realizujú kvalitnejšie a ušetrené financie sa môžu využiť na školy, dopravu, verejné priestory, opravy ciest, kultúrne podujatia a ďalšie skvalitňovanie života v meste. Bratislava sa k obstarávaniu snaží pristupovať čo najzodpovednejšie a jej smernicu dala za vzor Nadácia Zastavme korupciu.

Štát od 1. augusta minulého roka zjednodušil pravidlá pre verejné nákupy. Obce a mestá môžu nakupovať tovary a služby do 50-tisíc eur (bez DPH) bez verejnej súťaže. Pri zákazkách od 50-tisíc do 221-tisíc eur (pri stavebných prácach až do 800-tisíc eur) stačí osloviť aspoň tri firmy, aby predložili ponuky. Bratislava však už vo februári 2023 zaviedla vlastnú smernicu, ktorá je prísnejšia ako zákon o verejnom obstarávaní. V porovnaní s ním kladie väčší dôraz na súťaženie v zákazkách do uvedenej hranice.

„Štatistiky už ukazujú, že počet otvorených súťaží na Slovensku od zavedenia jednoduchších pravidiel klesol, a preto Nadácia Zastavme korupciu vytvorila vzorovú smernicu, ktorou môže zastupiteľstvo zaviesť vedenie samosprávy a upraviť pravidlá nákupov nad rámec zákona. Iniciatívu nadácie vítame a teší nás, že smernica Bratislavy bola inšpiráciou pre tieto odporúčania. Verejné obstarávanie je niekedy považované za nutné zlo, a pritom je to užitočný nástroj,“ hovorí Ivan Pudiš z oddelenia verejného obstarávania.

MANUÁL NAKUPOVANIA

Smernica obsahuje jasné interné pravidlá pre verejné obstarávanie s ambíciou zabezpečiť väčšiu kontrolu a transparentnosť v nákupoch mesta a využívať verejný zdroj čo najefektívnejšie. Detailnejšie upravuje pravidlá a postupy obstarávania stanovené zákonom a obsahuje aj pravidlá pre nákupy, ktoré mu nepodliehajú. „Tento dokument je „manuálom nakupovania“ pre všetkých zamestnancov mesta,“ pokračuje Pudiš a pripomína, že obciam a mestám nič nebráni v organizovaní väčšej hospodárskej súťaže, než vyžaduje zákon: „Zákazky môžu napríklad naďalej zverejňovať a dať tým šancu predložiť ponuku väčšiemu počtu firiem alebo môžu na predloženie ponuky osloviť viac ako tri spoločnosti. Takéto kroky robíme aj my.“

VIAC PONÚK ROVNÁ SA VÄČŠIA SÚŤAŽIVOSŤ

Mesto chce svojou transparentnosťou prilákať čo najviac uchádzačov. Stanovuje jednoznačné a spravodlivé podmienky, dáva možnosti, aby sa mohli zapojiť aj menšie spoločnosti, pýta sa firiem na názor, pretože viac ponúk znamená väčšiu súťaživosť medzi uchádzačmi. „Tým sa zvyšuje predpoklad výberu najlepšej ponuky, či už ide o kvalitu, alebo cenu. Dokazujú to viaceré odborné štúdie a každý si to môže overiť aj sám pri súkromných nákupoch. Ak si ako súkromná osoba chcem kúpiť povedzme mobil, porovnáam si ceny od rôznych predajcov a nekúpim ho hneď od prvého, ktorého nájdem. Z ponúk, ktoré nájdem, si potom na základe svojich kritérií vyberiem najlepšiu. Rovnakým spôsobom šetríme verejné peniaze,“ dodáva Pudiš.

Ľudia magistrátu: Lukáš Polesňák

Pripravila: Lucia Čížová

Čo všetko spadá do vašej agendy?

Veľmi dôležitou časťou našej práce je prinášanie inovatívnych aplikačných riešení pre verejnosť. Máme na starosti aj agendu naprieč všetkými oddeleniami na magistráte – od uspokojenia tých najzákladnejších potrieb ako zabezpečenie výpočtovej techniky, serverovej aj sieťovej infraštruktúry a podpory kmeňových aplikácií cez zabezpečovanie IT bezpečnosti pre všetkých zamestnancov a softvérov vytvorených pre verejnosť až po budovanie smart city senzorov, získavanie rôznych dát, ich spracovanie a vyhodnocovanie.

Ako vyzerá váš bežný deň?

Ideálny deň by mal 48 hodín. (Úsmev)
Počas dňa sa sústreďujem na pomoc pri riešení akútnych situácií, zlepšovanie interných procesov, mnohé stretnutia. Mám však okolo seba kolegyne a kolegov, ktorí ich pomáhajú riešiť čo najprofesionálnejšie a s úspešným koncom. Tým vzniká priestor venovať sa tomu, čo mám najradšej – rozvoju mesta, aby bolo efektívnejšie a malo viac dát na rozhodovanie.

Ako vnímate na magistráte posun v oblasti digitalizácie?

Posun určite nastal – za posledné roky sa nám digitalizáciou podarilo zjednodušiť aj procesy vnútri organizácie, ale najmä vytvoriť viacero aplikačných riešení, ktoré zmenili pero, papier a pokladňu na aplikáciu, pohodlné prihlásenie a online platbu. Vďaka tomu šetríme verejné peniaze, ktoré mesto môže použiť na lepšie služby pre obyvateľov. Toho, čo plánujeme najbližšie roky zaviesť pre mesto, je viac, ale ako všetko, vyžaduje si to čas, viac finančných prostriedkov a personálnej kapacity.

Ako vie mesto ušetriť dobrými digitálnymi službami?

Možností, ako šetriť digitalizáciou, je viac. Jednou z nich je šetrenie na rôznych poplatkoch – napríklad zdigitalizovaním dane z nehnuteľnosti a zlepšením procesu takejto platby cez Bratislavské konto mesto ušetrí okolo 80-tisíc eur ročne. Druhým typom šetrenia je použitie interného

Lukáš Polesňák,
riaditeľ sekcie digitalizácie

V rámci sekcie má na starosti všetky procesy, ktoré súvisia s digitalizáciou interných procesov, ale aj služieb pre obyvateľov mesta.

vývojárskeho tímu – napríklad pri vývoji aplikácie pre mestskú políciu a výber pokút za parkovanie šetríme optimalizáciou procesu a interným vývojom 60 až 118-tisíc eur ročne. A v neposlednom rade – čo sa ťažšie vyčísluje – digitalizácia šetrí čas kolegýň a kolegov, ktorí vedia potom pracovať aj na inej agende. A tak sme napríklad digitalizáciou poštových služieb integrovaním na centrálné úradné doručovanie odbúrali náročný ručný proces doručovania úradných zásielok a mnoho ďalších vecí.

Na magistrát ste prišli zo súkromnej sféry – v čom je práca pre verejnú správu pre vás iná?

Je to výzva, ale ja mám výzvy rád. Agenda mesta je veľmi rozmanitá a často sa ponorím do oblastí, o ktorých som v súkromnej sfére ani netušil, že existujú. Mesto má tiež trochu iné „pravidlá hry“, napríklad používanie Inštitútu verejného obstarávania síce vie niekedy skomplikovať situáciu, ale tiež vie pomôcť nájsť tú najlepšiu ponuku na trhu.

Čo máte radi na práci pre mesto a na meso samotnom?

Rôznorodosť, s akou sa tu stretávam, býva niekedy až vyrážajúca dych. V každodennej práci ma však najviac motivuje ten reálny dosah našej práce na každého obyvateľa mesta, ale aj na jeho návštevníkov. Teda mať možnosť priložiť ruku k dielu a svojou malou troškou pomôcť zlepšiť kvalitu života v našom meste.

Čierne diery vystavujú všetky svoje grafiky na jednom mieste

Výstava grafik Čiernych diery sa vracia do priestorov aukčnej siene po 5 rokoch. Foto: SOGA

Občianske združenie Čierne diery, ktoré sa venuje záchrane a propagácii prehliadanej architektúry Slovenska, pôsobí už 10 rokov. Jeho prácu okrem iného sprevádza aj tvorba grafik. Jedinečný pohľad na túto tvorbu ponúka aktuálna výstava v priestoroch Aukčnej siene SOGA s názvom Čierne diery. 340 grafik a 10 rokov záchrany pamiatok. Pozrieť si ju môžete do 28. februára 2025.

Projekt Čierne diery zmenil pohľad verejnosti na kultúrne dedičstvo. Už od roku 2014 sa venuje architektúre, ktorá je na Slovensku dlhodobo prehliadaná – od bývalých tovární cez chátrajúce kúpele až po ikony modernej architektúry. Nové zobrazenia rôznych stavieb zobrazujú na grafických dielach, ktoré vznikajú na japonskom risografickom stroji z ryžových a sójových farieb – s tlačovými chybami, ktoré sú zaujímavosťou každého diela. Ide nielen o dokumentáciu architektonického dedičstva, ale o samostatné umelecké vyjadrenie.

Za desať rokov pôsobenia sa Čierne diery transformovali z voľného zoskupenia nadšencov na rešpektovanú inštitúciu, ktorá dokázala osloviť publikum naprieč generáciami. Grafiky sa dnes vypredávajú prakticky okamžite. Tisíce zberateľiek a zberateľov umožňujú združeniu finančne sa angažovať v oblasti kultúry a sociálnej práce. Sami obnovujú

pamiatky v Jelšave, Betliari či Smolníckej Hute a zároveň prispievajú aj iným organizáciám – napríklad na pomoc ľuďom bez domova alebo na presadzovanie ženských práv.

PRIEREZ TVORBY

Výstava v SOGE predstavuje prierez tvorby združenia – spolu ide o 340 grafických diel na tému historickej architektúry od takmer 100 slovenských autoriek a autorov z prostredia výtvarného umenia, dizajnu a ilustrácie. Návštevníci výstavy budú mať možnosť nahliadnuť do procesu záchrany a dokumentácie slovenských pamiatok či inšpirovať sa odhodlaním Čiernych diery v oblasti ochrany kultúrneho dedičstva. „Zberateľstvo grafik, ktoré sa sformovalo popri činnosti Čiernych diery, nie je individuálne, ale kolektívne. Cielené budovanie zbierky nie je prvoradé a vlastne ani príliš autentické – oveľa podstatnejšia je cirkulácia grafik (a na ne naviazaných myšlienok) medzi ľuďmi. Skôr by sme o ňom mohli uvažovať ako o kolektívnej aktivite. Akoby vyplavovalo nie osobný, ale skôr náš celospoločenský vzťah – a teda najmä to, čo v ňom doteraz chýbalo (rešpekt voči našej histórii, pamiatkam, krajine),“ hovorí Nina Gažovičová z Aukčnej spoločnosti SOGA.

V ZBIERKACH SNG

Reportáže a výskumy spracúvajú členovia združenia do kníh v zbierke Slovenského múzea dizajnu. Samotné grafiky sa v roku 2020 stali súčasťou zbierky Slovenskej národnej galérie. „Čierne diery sa stali nečakaným fenoménom na slovenskom umeleckom trhu a vlastne naplnili jeho novú kategóriu – kolektívne zberateľstvo,“ napísala v roku 2020 Alexandra Kusá pri preberaní grafik do zbierky Slovenskej národnej galérie.

Výstava grafik Čiernych diery sa vracia do priestorov aukčnej spoločnosti v Bratislave po piatich rokoch. Vrcholom poslednej výstavy bola charitatívna aukcia, ktorej výťažok pomohol dokončiť projekt Čiernych diery v kaštieli Coburgovcov v Jelšave, ocenený Cenou za architektúru CE.ZA.AR. V súčasnosti sa združenie zameriava na oživenie ďalších pamiatok, predovšetkým na obnovu bytového domu železiarov v Betliari na dostupné nájomné bývanie. **(luc)**

Na jarné Konvergenzie zavíta aj vnuk Sergeja Prokofieva

Počuť hlas jednotlivca v dave? Stačí sa pozrieť na hudobníka účinkujúceho pred plnou sálou. Jediný človek má schopnosť inšpirovať, meniť a ovplyvňovať svet okolo seba. Presvedčiť sa o tom môžete na 26. ročníku medzinárodného festivalu komornej hudby Konvergenzie, ktorý od 13. do 28. marca 2025 ponúkne osem hudobných večerov a netradičné sólové recitály v Moyzesovej sieni.

Konvergenzie prinesú do Bratislavy sólové recitály renomovaných zahraničných a slovenských interpretov. „Recitál jedného hudobníka je veľmi intímny a silným spojením hudby, umelca a publika. Neboli by to však Konvergenzie, keby v závere viacerých koncertov nevznikli prekvapujúce prepojenia,“ hovorí violončelista Jozef Lupták, umelecký riaditeľ festivalu.

Bratislavské publikum môže spoznať netradičné nástroje, ako sú kannel alebo hardangerské husle. Na festivalovom pódii sa po šiestich rokoch predstaví virtuóznym izraelským mandolinistom Avi Avital, nominovaný na cenu Grammy. Jedným z koncertov bude vystúpenie estónskej hudobníčky Anny-Liisy Ellerovej, hráčky na kanneli, ktorá má v repertoári tvorbu starých majstrov, tradičnú hudbu i súčasné diela. Do mesta sa vráti dvojica rešpektovaných nórskych umelcov: džezový kontrabasista Steinar Raknes a hráč na hardangerských husliach Nils Økland. „Neklasický“ bude aj recitál nadžánrového gitaristu Daniela Salontaya, známeho zo skupiny Longital. Vo svojom programe Zaobraz sa inšpiroval výtvarnou tvorbou otca Alexandra Salontaya.

DOMÁCI AUTORI A PREMIÉRY

Vlastnou kompozíciou bude na festivale debutovať huslista Milan Paňa. Okrem neho vystúpi aj Boris Lenko, ktorý patrí k priekopníkom uvádzania hudby Astora Piazzollu na Slovensku a je známy aj z projektu Triango Petra Breinera. Okrem vlastných skladieb uvedie na Konvergenziách aj premiéry diel Petra Zagara, Miloša Železnáka a Mareka Piačeka. Jeden z večerov bude patriť aj recitálu violončelistu Jozefa Luptáka s dielami jeho obľúbených skladateľov Vladimíra Godára a Johanna Sebastiana Bacha.

Gabriel Prokofiev sa na Konvergenziách predstaví ako autor aj interpret. Foto: Festival Konvergenzie

Festival vyvrcholí uvedením kompletných klavírných sonát Sergeja Prokofieva v interpretácii uznávaného fínskeho klaviristu Olliho Mustonena, ktorý pred rokom vypredal v Bratislave niekoľko koncertov na Konvergenziách venovaných Mozartovej hudbe. Špeciálnym hosťom festivalu bude Prokofievov vnuk, skladateľ a hudobník Gabriel Prokofiev. V Bratislave sa predstaví ako autor aj interpret.

ÚLOHA HUDBY V DNEŠNOM SVETE

„Žijeme kritickú dobu, medzi ľuďmi panuje nedôvera, neďaleko nás je vojna, pociťujeme neistotu, akú sme tu dlho nezažili. Sme presvedčení, že hudba a umenie sú protikladom tohto všetkého. Ak by to tak nebolo, umenie by prestalo plniť svoju katarznú, očistnú úlohu. Hudba a krása majú zmysel práve v časoch neistoty,“ hovorí Jozef Lupták o význame umenia pre spoločnosť. Aj preto tento ročník festivalu Konvergenzie otvorí 13. marca vo Veľkom evanjelickom kostole v Bratislave stretnutie s pražským profesorom, kňazom a spisovateľom Tomášom Halíkom a so spisovateľom, výtvarníkom a kazateľom Danielom Pastirčákom. Ich myšlienky prepoja hudobné vstupy Pjoniho, violončelistu Jozefa Luptáka a organistu Jána Vladimíra Michalka.

V spolupráci s festivalom Konvergenzie

Strihačka filmu nominovaného na Oscara sa predstaví v Bratislave

Juliette Welflingová bude hostkou Visegrad Film Forum.

Foto: Fade to Her

Na filmových nadšencov čakajú v Bratislave stretnutia s poprednými tvorcami svetovej kinematografie. Od 19. do 22. marca 2025 bude v meste medzinárodné vzdelávacie podujatie Visegrad Film Forum a v tom istom období (19. až 25. marca) sa môžete tešiť aj na Medzinárodný filmový festival Febiofest Bratislava. Obe podujatia od roku 2019 úzko spolupracujú.

Platforma Visegrad Film Forum poodhalí zákulisie tvorby kultových snímok a prinesie štyri dni prednášok so svetoznámych filmármi, špeciálnych premietaní s hosťami či projekcií študentských filmov a diskusií. Do Bratislavy príde aj strihač Jay Rabinowitz, ktorý sa podieľal na filmoch 8. míľa, Requiem za sen či Strom života a spolupracoval s legendárnymi režisérmi, ako sú Jim Jarmusch, Darren Aronofsky alebo Terrence Malick. Práca na snímke Requiem za sen z roku 2000 ho v rebríčku najlepšie zostrihaných filmov všetkých čias vyniesla na 29. priečku.

Program obohatí tiež stretnutie s majsterkou strihu nezávislých filmov Juliette Welflingovou. Podpísala sa pod aktuálny titul s názvom Emilia Pérez, ktorý v januári získal štyri Zlaté glóbusy, rekordných 13 nominácií na Oscara a na konte má mnoho ďalších ocenení. Strihala aj snímky Prorok, Z hrdze

a kosti či Dheepan, mimo francúzskej kinematografie prispela k naratívnej intenzite filmu Hry o život z roku 2012. Ďalšou potvrdenou hostkou je rumunská producentka Ada Solomonová, ktorú magazín The Hollywood Reporter zaradil medzi štyridsať najvplyvnejších žien vo filmovom priemysle.

PÁSKA ŠTUDENSKÝCH FILMOV

Súčasťou programu Visegrad Film Forum je každoročne aj prezentácia pásiem filmov partnerských škôl, ktorých študenti opäť zavítajú do Bratislavy. Stretnutia po projekciách poskytnú študentom priestor na diskusiu nielen o filmoch, ale aj o podmienkach, v akých filmy vznikali, a o systéme výučby na vybraných školách. Na podujatí sa popri VŠMU Bratislava zúčastnia školy z Česka, Rakúska, Maďarska, Poľska a Estónska.

BOHATÝ PROGRAM FEBIOFESTU

MFF Febiofest Bratislava na viacerých miestach ponúkne filmové novinky i obsiahly sprievodný program. Obecenstvo sa tentoraz môže tešiť na tri súťažné sekcie: krátke filmy, celovečerné hrané filmy a dokumentárne filmy z krajín V4, Rakúska a Ukrajiny. Rozšírenie súvisí najmä so zameraním programu festivalu na lokálnu kinematografiu strednej Európy. Pokračovať však budú aj nesúťažné sekcie s filmami, ktoré rezonovali na najväčších festivaloch, so vzácnymi archívnymi snímkami, s „kultovkami“ či filmami pre deti, ktoré budú spojené s tvorivými dielňami.

Do programu tradične patrí aj polnočná sekcia. „Pripravte sa na intenzívny zážitok z filmov rôznych žánrov a (niekedy pochybnej) kvality. Dali sme si záležať, aby vaša návšteva kinosály v neskorších hodinách stála za to a aby vám nedovolila tak jednoducho zaspáť,“ vraví dramaturg Andrej Kolenčík, zostavovateľ sekcie.

MFF Febiofest Bratislava plánuje premietnuť po obnovení premiéry na festivale vo švajčiarskom Locarne vizuálne zaujímavý film Pád (2006) režiséra Tarsema Singha, ktorý dosiaľ nebol uvedený v slovenských kinách. Časť filmu sa nakrúcala neďaleko v Prahe.

V spolupráci s Visegrad Film Forum a MFF Febiofest Bratislava

Na festival Hory a mesto príde prvá Slovenka na Mount Evereste

Medzinárodný festival horského filmu a dobrodružstva Hory a mesto opäť prinesie do Bratislavy aj stretnutia s inšpiratívnymi hosťami. Jeho 25. ročník sa uskutoční od 26. do 30. marca 2025 a počas päťdňovej súťažnej prehliadky premietne premiéry filmov s horskou tematikou, extrémnymi športmi či cestovateľské snímky.

Festival privíta hostí najmä zo Slovenska a z Česka, medzi ktorými budú napríklad paraglajdista Pavel Ballo, ultrabežkyňa Eva Mareková, moreplavec Vlado Porvazník, reprezentant v paralezení a umelecký sochár Andrej Haršány či cestovateľ Vlado Dudlák s prezentáciou o výstupe na najvyššiu horu Madagaskaru. Svetozár Krno porozpráva o svojom výkone, keď po štyridsiatich rokoch zopakoval prechod cez takzvaný karpatský oblúk. Absolvoval trojmesačný turistický pochod po 2 500-kilometrovom hrebeni Karpát zo Srbska až po sútok Dunaja a Moravy pod hradom Devín v Bratislave.

PRVÁ SLOVENKA NA STRECHE SVETA

Na festivale bude mať slovenskú premiéru dokument Za oponou velehôr o Dine Štěrbovej. V roku 1984 s Američankou československého pôvodu Věrou Komárkovou a dvoma šerpami uskutočnila prvý ženský výstup na himalájsku osemtisícovku Čo Oju a dodnes sa venuje humanitárnej misii v Pakistane. Snímku príde uviesť do Bratislavy a po projekcii s ňou návštevníci budú môcť aj podiskutovať. Tešiť sa môžete aj na multimediálnu prezentáciu horolezkyne Lucie Janičovej, ktorá 12. mája minulého roka ako prvá Slovenka vystúpila na najvyšší vrch sveta Mount Everest (8 848 m n. m.).

Piatkový večer (28. marca) bude venovaný odovzdávaniu ocenení za najlepšie vlnajšie horolezecké výstupy. Prezentáciu o expedícii na najvyššie položenú vežu sveta Trango Tower v pakistanskej časti pohoria Karakoram bude mať horolezec Martin Krasňanský. Zvyšok večera sa ponesie v znamení spomienky na Ondreja Húserku, ktorý koncom minulého roka zahynul pri jednom z najodvážnejších horolezeckých počínov súčasnosti – neprežil pád do trhliny pri zostupe zo sedemtisícovky Langtang Lirung v Himalájach.

DESIATKY OUTDOOROVÝCH FILMOV

V rámci filmovej prehliadky si v deviatich blokoch (Voda, Vzduch, Sneh, Skala, Vysoké hory, Zem, Horská kultúra, Beh, Bicykle) budete môcť pozrieť približne štyridsiatu titulov, z ktorých asi štvrtinu tvoria snímky od domácich autorov. V slovenskej premiére môžete zažiť devätnástu časť série filmov o lezení s názvom Reel Rock. Celosvetová premiéra bude iba niekoľko dní pred festivalom Hory a mesto.

V tradičnej sekcii Enviro sa dozviete viac o vlkoch a spolužiť s týmito šelmami. Súčasťou podujatia je tiež fotosúťaž, do ktorej sa na stránke www.horyamesto.sk môžete prihlásiť do 3. marca. V sprievodnom programe nechýbajú špeciálne projekcie filmov pre žiakov, tematické fotovystavy, festivalový miniveľtrh, lezecké atrakcie pre deti ani preteky v boulderingu (lezenie na nízke skaly alebo umelé steny bez lana či istenia).

V spolupráci s festivalom Hory a mesto

**26. – 30. 3.
2025**

**Eurovea a Cinema City
Bratislava**

**25. ROČNÍK
MEDZINÁRODNÉHO
FESTIVALU HORSKÉHO
FILMU A DOBRODRUŽSTVA**

www.horyamesto.sk

Ničili jej život, no boj o záchranu kultúry a pamiatok na Slovensku nevzdala

Hlavnú úlohu stvárňuje Anikó Vargová (vpravo hore).

Foto: Robert Tappert

„Bože, aký je ten dnešný svet pokrúcaný. Tak sa zdá, že už jakživ nedôjdeme k vzájomnému porozumeniu, lebo pomsta rozvráti všetko. A tak málo by bolo treba k pokojnému spolunažívaniu národov. Iba láska a pochopenie, všakver?“ hovorievala Alžbeta Güntherová-Mayerová. Práve jej príbehu venovalo Divadlo Pavla Országha Hviezdoslava inscenáciu **Bratislavské srdce**, ktorá mala premiéru koncom decembra.

Bratislavské srdce približuje fascinujúci príbeh obyčajno-neobyčajnej ženy, docentky Alžbety Güntherovej-Mayerovej. Ide už o druhú hru, ktorou sa DPOH zameriava na významné osobnosti Bratislavy. Prvú z nich, venovanú významnému Bratislavčanovi Imrichovi Lichtenfeldovi, športovcovi a tvorcovi medzinárodne uznávaného bojového systému Krav Maga – Pressburger Fight Club, uviedlo divadlo pred 2 rokmi.

PRÍBEH NEZLOMNEJ ŽENY

Alžbeta Güntherová-Mayerová sa narodila v Bratislave v roku 1905 do meštiackej rodiny so šľachtickými koreňmi. Študovala maliarstvo u akademického maliara Gustáva Malého a históriu umenia na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského; svoje štúdiá si tiež dopĺňala vo Viedni. Pracovala pre Mestské múzeum v Bratislave, pre Slovenské národné múzeum aj pre Etnografické múzeum

v Martine. Spoluzakladala Slovenskú národnú galériu, pomáhala zakladať múzeum v Levoči.

Avšak pre nemecký pôvod a prácu svojho manžela bola po jeho smrti a druhej svetovej vojne vysídlená z Bratislavy. Vtedy nastala dramatická etapa jej života sprevádzaná nespravodlivými obvineniami z protištátnej činnosti a udaniami. No ani v tejto neľahkej dobe sa nevzdala, stala sa správkyňou kaštieľa Betliar a hradu Krásna Hôrka. Po troch rokoch, počas ktorých pracovala nielen na záchrane a inventarizácii oboch objektov, ale aj pamiatok po celom Slovensku, ju povolali späť do Bratislavy. Vzdelávala nastupujúcu umenovednú a neskôr aj umeleckú generáciu. Deväť rokov žila v malej internátnej izbe bez príslušenstva spolu s dospelievajúcim synom. Po odchode do dôchodku, keď vychádzala z Vysokej školy výtvarných umení, ju v roku 1973 na Hviezdoslavovom námestí zrazilo auto – následkom zranení podľahla. Alžbeta Güntherová-Mayerová nikdy nestála o to, aby bola videná; svoju prácu vykonávala zodpovedne a naplno, často v úplnej neviditeľnosti. Stiesnený priestor, v ktorom bola kvôli represívnemu komunistickému režimu nútená existovať, nezabraňoval tomu, aby si udržovala bohatý a slobodný život vo svojej mysli a nadšenie pre umenie a pamiatkarstvo.

POSTAVENIE ŽIEN V SPOLOČNOSTI

„Príbeh Alžbety Güntherovej-Mayerovej je nielen príbehom silnej ženy, ale aj istou kronikou dejín slovenského národa od začiatku dvadsiateho storočia až po obdobie normalizácie. Neúnavne pracovala na poznaní, uchovávaní a záchrane nášho kultúrneho dedičstva. Jej príbeh otvára mnoho tém. Napríklad tému postavenia žien v spoločnosti, tému národnej identity, ale aj tému ľudskosti. Ako zostať ľudský aj v neľudskom režime? Alžbeta Güntherová-Mayerová to dokázala. A takých hrdinov dnes potrebujeme,“ hovorí režisérka inscenácie Mariana Luteránová.

V hre autorky Anny Gruskovejvidia diváci v hlavnej úlohe Anikó Vargovú, ale tiež Petra Kadlečika, Kristínu Tormovú, Henrietu Mičkovú a Alexandra Maďara. Súčasťou inscenácie je vokálne Paper Moon Trio.

V spolupráci s DPOH

Bratislavský maratón oslavuje 20 rokov. Pridajte sa

Začiatok jari v Bratislave sa roky zvykne spájať aj s dvomi obľúbenými bežeckými podujatiami. A inak to nebude ani v tomto roku. Tradičný TIPOS Národný beh Devín – Bratislava sa bude konať 13. apríla a ešte o týždeň skôr (5. a 6. apríla) sa bude konať ČSOB Bratislava Marathon, a to už jeho jubilejný 20. ročník. Na čo všetko sa môžete tešiť?

Počet bežcov v Bratislave každý rok narastá. „V prvom ročníku sme mali 751 účastníkov, o pár rokov neskôr to bolo 5-tisíc, nemyslel som si, že raz bude behať v Bratislave 10-tisíc ľudí,“ hovorí Jozef Pukalovič, organizátor podujatia ČSOB Bratislava Marathon, ktoré je dnes už uznávaným medzinárodným podujatím. Na 20. ročník ČSOB Bratislava Marathon bolo už na začiatku februára prihlásených 10-tisíc účastníkov, organizátori preto očakávajú, že podujatie prelomí účastnícky rekord a na trati bude až okolo 16-tisíc bežcov. „Každoročne k nám prichádzajú bežci z celého sveta a dnes tvoria viac ako 20 percent zo všetkých, ale pribúdajú tiež bežci z iných miest Slovenska,“ dodáva.

ROZŠÍRENÁ TRAT'

Trat' pretekov tradične štartuje aj končí pri Dunaji pri nákupnom centre, tento ročník prinesie drobnú úpravu. „Aby sa mohol zapojiť väčší počet účastníkov, ale súčasne neprišlo ku zníženiu kvality bežeckej trate, urobili sme pár zmien. No Vajanského nábrežie a tiež v Sade Janka Kráľa urobíme „slučku“, aby sme trochu rozšírili trat'. Sú to zároveň miesta, kde je najviac divákov, ktorí povzbudzujú, a to účastníkom pretekov dobre padne.“ Po tejto trase sa však bude bežať poslednýkrát, v budúcom roku (po spustení električkovej trate do Petržalky) sa bude meniť.

OD BATOLIAT AŽ PO SENIOROV

S aktivitami pre bežcov sa začalo tradične už koncom minulého roka – prípravou na preteky je ČSOB zimná séria, ktorá bola tento rok vypredaná, ale aj séria niekoľkých bezplatných tréningov pre verejnosť. A organizátori opäť do prípravných podujatí zapojili aj deti. Od januára prebiehajú Školské maratónske hry, kedy sa do 7 kvalifikačných kôl zapojili stovky detí z desiatok škôl. Finálové kolo sa bude konať práve počas maratónskeho týždňa. „Som rád, že dnes na pretekoch vidím všetky vekové skupiny – od batoliat až po seniorov. Každý rok sa prihlási okolo 1 500 detí a 500 seniorov. Pri Behu dobrých ročníkov sa bratislavské mestské časti – najmä Dúbravka, Ružinov a Petržalka – dokonca predbiehajú, kto z nich bude mať viac účastníkov,“ dodáva Pukalovič. Fanúšikov behu čaká bohatý program, do Bratislavy prídu víťazi predchádzajúcich ročníkov, zástupcovia maratónov z okolitých krajín a súčasťou podujatia budú opäť aj Majstrovstvá Slovenska v maratóne a tiež Majstrovstvá mužov a žien v maratóne a polmaratóne rezortu Ministerstva vnútra SR a Policajného zboru. **(luc)**

ČSOB BRATISLAVA MARATHON 2025 – ŠTARTY PRETEKOV:

SOBOTA 5. apríl (Hobby day)

- 9.30 h: preteky lezúňov (5 m)
- 10.00 h: Bratislavská míľa (1 600 m)
- 10.10 h: detské behy (300 m – 600 m – 800 m)
- 14.00 h: minimaratón (4,2 km)
a senior run & walk (4,2 km)
- 16.00 h: Desiatka (10 km)

NEDEĽA 6. apríl (Race day)

- 9.00 h: štafetový polmaratón, polmaratón, štafetový maratón a maratón

06.04.2025

ČSOB
Bratislava
Marathon

amivers

Príďte tvoriť a prežívať umenie do Ateliéru Galérie mesta Bratislavy

Galéria mesta Bratislavy ponúka okrem výstav v Mirbachovom a Pálffyho paláci aj pestrú paletu sprievodných programov. Sú nastavené na mieru každej výstave, približujú obsah diel a umožňujú ľuďom aktívne sa zapájať. Publikum môže svoju kreativitu rozvíjať aj v Ateliéri GMB.

V stálej programovej ponuke sú popoludnia pre rodiny, komentované sprievody výstavami, medzigeneračné workshopy od 15 rokov a vzdelávacie programy pre školské kolektívy. Programy nadväzujú na výstavy v oboch palácoch. „Snažíme sa, aby si každý našiel vlastný spôsob trávenia času v galérii, a s ohľadom na to tvoríme aj ponuku,“ hovorí Vendy Kováčová, vedúca oddelenia galerijnej pedagogiky.

ATELIÉR GMB

Na prízemí Mirbachovho paláca sa nachádza interaktívny Ateliér GMB, do ktorého máte počas otváracích hodín galérie voľný vstup. Je aj miestom na oddych či občerstvenie, no najmä sprístupňuje umenie cez rôzne výtvorné aktivity vhodné pre deti aj dospelých.

V Galérii mesta Bratislavy môžu aj deti vytvoriť vlastné sochy. Foto: Galéria mesta Bratislavy

Momentálne v ňom sídli Sochárske laboratórium, kde máte možnosť preskúmať viaceré materiály a vytvoriť vlastné sochy pomocou odlišných umeleckých princípov. Laboratórium tematicky a vizuálom priestoru nadväzuje na dlhodobý výskumný projekt Umenie mesta Bratislavy mapujúci diela, ktoré možno deň čo deň míňate cestou do práce alebo školy.

VYBERTE SI Z PONUKY PROGRAMOV

V galérii si môžete vybrať aj z rodinných programov, ktoré sa konajú raz mesačne, vždy v sobotu od 15.00 do 17.00 h. Ide o kvalitne prežitý čas rodiča s dieťaťom, pretkaný rôznymi aktivitami na výstave a zakončený spoločnou kreatívnou tvorbou v ateliéri, ktorej výsledok si môžete vziať domov. Vstupenky si môžete zakúpiť na stránke www.goout.net alebo v pokladnici.

Pre školské kolektívy sú v ponuke vzdelávacie programy počas pracovného týždňa. Programy pre materské školy v trvaní 60 minút sa zameriavajú na rozvoj jemnej motoriky, koordináciu tela, objavovanie zmyslových vnemov a komunikáciu. Programy pre základné a stredné školy trvajú 90 minút. Pomáhajú najmä kritickému mysleniu a objavovaniu nových súvislostí sveta, podporujú vizuálnu gramotnosť. Na účasť potrebujete rezerváciu, všetky pokyny nájdete na webe www.gmb.sk.

Workshopy pre cieľovú skupinu 15+ sú miestom stretnutí s etablovanými umelkyňami a umelcami a sústreďujú sa na kreatívne uvažovanie vo výtvarnom materiáli. Konajú sa raz mesačne, v stredu (18.00 – 20.00 h) alebo sobotu (15.00 – 18.00 h). Okrem sochárskych workshopov, ktoré rozvíjajú myslenie v hline, betóne a dreve, je v ponuke aj workshop tvorby s papierom v súvislosti s výstavou Haptická ozvena. Tá predstavuje konceptuálne a performatívne umenie bývalej Juhoslávie a Československa v 60. až 80. rokoch minulého storočia. V Pálffyho paláci si ju môžete pozrieť do 16. marca 2025.

Ak sa do tvorby v galérii zapojiť nechcete, na výber máte kurátorské a lektorské výklady v slovenskom a anglickom jazyku, diskusie, prednášky, performancie či autorské čítania.

V spolupráci s Galériou mesta Bratislavy

Bratislavská ZOO má nové priestory pre diviaky, rysy aj hrošíky

Zoologická záhrada Bratislava pokračuje vo zvyšovaní pohodlia pre svoje zvieracie obyvateľstvo. Koncom vlaňajška pribudol v lesnej časti nový výbeh pre diviaky lesné a na komfortnejšie prostredie sa na jar môžu tešiť aj rysy ostrovidy a hrošíky libérijské.

Výbeh, ktorý obývali diviaky dlhé roky, bol už príliš kamenitý a nevhodný na chov týchto zvierat. Ten nový, vybudovaný v prechodovom koridore muflónov lesných, je identický s ich prirodzeným biotopom a 1,5-násobne väčší než pôvodný. Diviaky v ňom majú rôzne druhy pachov, napríklad kopytníkov, veľa húb, náletových malých javorov či divých padnutých stromov a konárov – aj to všetko tvorí ich jedálny lístok. Zaujímajú sa aj o opadané lesné lístie, takzvanú opadanku, ktorá je veľmi kyslá. Preorávajú ju a mnohým rastlinám tým pomáhajú vyrásť.

V mestskej zoo momentálne pokračujú aj stavebné práce na zlepšeníach, ktoré si vyžadovali niekoľko mesiacov príprav a ktorým predchádzali presuny zvierat. Výsledkom budú už na jar väčšie a lepšie priestory pre zvieratá. Vo výstavbe je napríklad nový rozľahlý výbeh pre rysy ostrovidy, situovaný na mieste doterajšieho výbehu pre diviaky lesné. Uvoľnený výbeh po diviakoch po stavebnej úprave poskytne rysom priestor s výmerou vyše 1 000 m² s mnohými stromami v prírodnom prostredí.

BAZÉN PRE HROŠÍKY

V záhrade v týchto mesiacoch vzniká aj zelený výbeh s novým ochladzovacím bazénom pre hrošíky. „Ich pôvodný výbeh vrátane vodnej

Diviaky lesné dostali nový výbeh. Foto: ZOO Bratislava

plochy mal výmeru 250 m², nový bude viac ako štvornásobný. Najväčším prínosom bude samostatná zelená plocha s vlastnou časťou bazéna pre samicu aj samca. Súčasťou je tiež revitalizácia verejného priestoru pred výbehom s novými povrchmi, mobiliárom a výsadbou,“ hovorí Marcel Dzurilla, manažér koncepcie rozvoja zoo.

Bratislavská ZOO v úvode roka organizuje niekoľko podujatí. Cez víkend 15. a 16. februára 2025 bude podujatie venované diviakom, vlkom a miestnej vlčej svorke, ktorá už rok obýva priestranný lesný výbeh v časti Karpatský les. Počas jarných prázdnin (24. – 28. februára 2025) budú denne komentované kŕmenia zvierat. Tohtoročná sezóna sa oficiálne otvorí 22. marca a jedným z najväčších podujatí jari bude 2. ročník benefičného behu oRUNgutan, ktorý sa uskutoční 24. mája.

V spolupráci so ZOO Bratislava

TITANIC

THE ARTIFACT EXHIBITION

SVETOVÁ VÝSTAVA

OD 20. FEBRUÁRA
SPORT MALL BRATISLAVA

www.titanicvystava.sk

markiza

fun media

bigmedia
MULTIMEDIA OUTDOOR

Forbes

TERAZ.SK

istream

Mesto aj v roku 2024 podporilo niekoľko proseniorských organizácií

Seniori v združení AkSen spoznávajú okolie Bratislavy.

Foto: AkSen, o. z.

V Bratislave pôsobí viacero neziskových organizácií, občianskych združení a iniciatív, ktoré pomáhajú seniorom – podporujú ich v rozvoji zručností a záujmov, aby mohli žiť plnohodnotne a aktívne. Každoročne sa môžu uchádzať o finančnú podporu z mestského dotačného programu Bratislava pre všetkých. Mesto v roku 2024 podporilo trinásť z nich, ktorým rozdelilo 70-tisíc eur.

Podporu získalo napríklad občianske združenie AkSen – aktívny senior. Cieľom jeho projektu je pokračovať v aktivitách pre seniorov, ktoré im zlepšia kvalitu života, zvýšia sebavedomie a prispievajú k aktívnemu starnutiu. Členovia vďaka cvičeniu na týždennej báze predchádzajú bolestiam chrbta, baví sa pri country tancoch, na turistických vychádzkach spoznávajú blízke okolie Bratislavy a historické zaujímavosti. V ďalšej aktivite si zážitkovou formou, besedou či kvízom, prehľbujú vedomosti o Európskej únii. „Okrem týchto činností sa venujeme zdokonaľovaniu jazykových a digitálnych zručností. Seniori sa stretávajú na kultúrnych podujatiach i pri športových aktivitách,“ uvádza Jarmila Staneková, výkonná riaditeľka občianskeho združenia AkSen.

MEDZIGENERAČNÉ STRETNUTIA AJ MUZIKOTERAPIA

Medzi vybranými uchádzačmi o dotáciu je aj Bratislavské dobrovoľnícke centrum s projektom Čítankovo. Ide o dobrovoľnícky program, v ktorom seniori pravidelne čítajú deťom rozprávky v materských školách. O podporu sa úspešne uchádzala aj nezisková organizácia Hestia, ktorá usporadúva

medzigeneračné stretnutia seniorov žijúcich v mestskej časti Dúbravka s deťmi so špecifickými vzdelávacími potrebami a s dobrovoľníkmi z Dúbravky. Cieľom je udržiavanie silných medziľudských väzieb, utváranie nových vzťahov, výmena a odovzdávanie informácií a skúseností, ako aj upevňovanie pocitu spolupatričnosti a užitočnosti.

Nezisková organizácia Centrum Amadeus získala podporu na svoj projekt Spolu a aktívne! – Pesnička vždy pomáha, keď nám čosi zlyháva. Séria muzikoterapeutických workshopov prostredníctvom cieľených hudobných aktivít zvyšuje sociálne kompetencie seniorov a posilňuje ich kognitívne a nonkognitívne schopnosti. „Klienti u nás spievajú, hrajú na ľahko ovládateľných nástrojoch a zhovárajú sa o možnostiach hudby vplyvať na duševné i fyzické zdravie. Prirodzene a najmä zábavne precvičujú dýchanie, motoriku, artikuláciu, zmyslové vnímanie, ale aj pamäť, sústredenie, koordináciu či postreh. Hudobné štýly a žánre prispôbujeme konkrétnej skupine,“ vraví Jana Klúčiková z Centra Amadeus, n. o.

PROGRAM POKRAČUJE AJ V TOMTO ROKU

Mesto pomáha aj ďalším iniciatívam, ktoré sa venujú zlepšovaniu kvality života najzraniteľnejších skupín osôb žijúcich v Bratislave. Okrem seniorov sa zameriavajú na podporu ohrozených detí, rodín a mládeže, na pomoc s hľadaním a udrжанím stabilného bývania, preventívne programy, podporu ľudí v núdzi či vzdelávanie a rozvoj odborníkov v sociálnej oblasti. V rámci štvrtého ročníka dotačného programu dostalo dotácie 37 projektov zo 62 podaných žiadostí. Mesto im poskytlo podporu v celkovej sume takmer 415-tisíc eur a štyri nové dotačné výzvy vyhlásilo aj na rok 2025. Jedna z nich sa opäť týka medzigeneračnej solidarity a zvyšovania kvality života seniorov a senioriek v Bratislave.

Ak máte nápad na projekt, ktorý by mohol prispieť k zlepšeniu života zraniteľných skupín v Bratislave, môžete sa prihlásiť do jednej z výziev. Tento rok bol koniec termínu na podávanie žiadostí o dotácie stanovený na 13. februára. Hodnotenie žiadostí odbornou komisiou bude v marci a apríli, výsledky budú zverejnené v máji. Viac informácií nájdete na stránke mesta v časti Dotačný program v sociálnej oblasti Bratislava pre všetkých. (bak, ssv)

Program proseniorských organizácií

► CENTRUM RODINY, N. O.

Utorok 11. 2. a streda 26. 2., 9.30 – 15.30 h

Bezplatné právne poradenstvo pre ľudí z Ukrajiny v spolupráci s Ligou za ľudské práva. **Miesto:** Bazovského 6

Streda 19. 2.

Fašiangové medzigeneračné dopoludnie s hudbou a tancom. **Miesto:** Bazovského 6

Pondelok 17. 2. a pondelok 17. 3., 17.30 – 19.00 h

Podporná otvorená skupina „Čerpačka“ pre ľudí, ktorí sa starajú o svojich blízkych, a opatrovateľov. Vstup voľný. **Miesto:** Bazovského 6
www.centrumrodiny.sk

► STÁLE DOBRÍ, N. O.

Každý štvrtok od 6. 2., 10.00 h

Lekcie spevu so speváčkou a lektorkou Terezou Francovou. **Vstupné:** 20 eur

na mesiac. **Miesto:** Pistoriho palác

Streda 12. 2., 15.00 h

Cestovateľská prezentácia Svätajakubská cesta. Vstup voľný. **Miesto:** Dom Quo Vadis

Pondelky 17. 2., 3. 3. a 17. 3., 17.00 h

Tančiarení s lektorom Jurajom Komorom.

Vstupné: 2 eurá. **Miesto:** Pistoriho palác

Streda 19. 2., 15.00 h

Pokračovanie Knižného klubu s rozhovormi o literatúre, ale aj o živote. Vstup voľný. **Miesto:** Kreatívne centrum Vitaja, Gunduličova 8

Streda 12. 3., 15.30 h

Prednáška o zdravom chrbte a nordic walkingu. Vstup voľný. **Miesto:** Dom Quo Vadis
www.staledobri.sk

► MOSTY POMOCI, O. Z.

Prednášky a webináre pre domácich opatrovateľov. **Miesto:** Fedinova 6
www.mostypomoci.sk

Pre seniorov je k dispozícii nový leták o cestovaní MHD

Dopravný podnik Bratislava, a. s., na podnet Rady primátora pre práva starších obyvateľov pripravil nový leták Ako cestovať mestskou hromadnou dopravou, ktorý je zameraný na potreby starších osôb a osôb so znevýhodnením.

V letáku nájdete užitočné údaje o linkách do nemocničných zariadení, predajniach cestovných lístkov, zľavách, bezbariérovom cestovaní, ako aj číslo na infolinku s online prepisom. Môžete sa na ňu s dôverou obrátiť, keď budete potrebovať informácie o cestovných poriadkoch,

plánovaní trasy MHD, zmenenom režime (v lete, počas sviatkov alebo cez prázdniny) či o zabudnutých veciach v spojoch. Informovať sa môžete aj o električkách, prepravnom poriadku a všetkých novinkách.

Leták nájdete v predajniach DPB alebo na webe mesta v časti Aktívne starnutie.

LETÁK PRE SENIOROV
O CESTOVANÍ MHD SI
STIAHNITE ZOSNÍMANÍM
QR KÓDU NA VAŠOM
MOBILNOM TELEFÓNE

**DOPRAVNÝ PODNIK
BRATISLAVA**

infocentrum **+421 2 5950 5950**

IDS BK
INTEGROVANÝ DOPRAVNÝ SYSTÉM
V BRATISLAVSKOM KRAJI

www.idsbk.sk

Online prepis

www.dpb.sk

Dopravný podnik Bratislava, a. s.
Olejárska 1 | 814 52 Bratislava

What you should know about living in the city. Selection of texts from the journal in the English language

“Zebra” crossings are gradually being replaced by crossing areas

The city is gradually changing the markings at pedestrian crossings based on the new Ministry of Transport Technical Conditions. At traffic-controlled intersections, i.e., where crossing is controlled by traffic lights, so-called “crossing areas” are now marked instead of classic zebra crossings – they are without the “zebra” strips and instead are marked with two broken lines and can also have separate sections for pedestrians and cyclists.

► **More on pg. 7**

Reconstruction of the bridge on Hradská Street is moving forward

As part of the complete modernisation of the bridge on Hradská Street in the Vrakuňa district, the construction of a new bridge pillar is already being prepared. The city should finish the work by the end of this year. During this time, a temporary bridge is being built for pedestrians and public transport vehicles, while drivers can take detours via the D4/R7 bypass or along Popradská and Gagarinova Streets.

► **More on pg. 8**

The collecting of Christmas trees is underway in the city

Until 14 February, it is possible to put live Christmas trees into the enclosures available in all the city districts. It is important that the trees not be decorated and not have any packaging on them. The city recycles the collected trees, turning them into bookcases. They further produce mulch from them, which is used in parks and gardens. Come to the New Year’s Mulching Party on 8 February from 10:00 a.m. in the park on Kazanská Street and take some mulch home with you.

► **More on pg. 11**

Come and have fun at the Bratislava Carnival

On Saturday, 1 March, the third annual Bratislava Carnival event will be held at the Stará tržnica (Old Market Square) and on Námestie nežnej revolúcie (Velvet Revolution Square). Between 10:00 a.m. and 2:00 p.m. the programme will be devoted mainly to children; from 4:00 p.m. a carnival parade will pass through the streets of the historic centre, and at 6:00 p.m. the festivities will begin. You can also enjoy a mask competition or dance workshops.

► **More on pg. 13**

Removing wrecks frees up parking spaces

Every month, the Bratislava City Police deal with dozens of abandoned cars that unnecessarily take up parking spaces and can also pose a threat to the environment. If you notice a car on the streets of the city that shows signs of being an abandoned wreck, contact the city police on line 159 or inform the communications administrator.

► **More on pg. 16**

Bratislava is modernising a social assistance centre

On Agátová Street in the Dúbravka district, you’ll find a space for individual counselling, preschool education, and leisure activities which is currently undergoing modernisation. The easily accessible social service is meant for children and youth, families and adults in difficult situations. You can come in person, or you can get information by e-mail (fokus@bratislava.sk) or by phone (+421 903 406 965) and schedule a meeting.

► **More on pg. 17**

Що варто знати про життя у місті? Добірка текстів з журналу українською мовою

«Зебри» поступово замінюють місця для прогулянок

Місто поступово змінює розмітку на пішохідних переходах відповідно до нових Технічних вимог Міністерства транспорту. На регульованих перехрестях, тобто там, де перехід керується світлофором, замість класичних «зебр» тепер наносять так звані місця для прогулянок - вони без «зебри», позначені двома пунктирними лініями і можуть мати окрему ділянку для пішоходів і велосипедистів.

► **Більше на с. 7**

Триває реконструкція мосту на вулиці Градській (Hradskej)

У рамках загальної модернізації мосту на вулиці Градській (Hradskej) у мікрорайоні Вракуня (Vrakuňa) вже ведеться будівництво нової опори мосту. Роботи повинні бути завершені до кінця поточного року. Під час робіт будується тимчасовий міст для пішоходів і громадського транспорту, водії можуть використовувати об'їзні шляхи через об'їзну дорогу D4/R7 або вулицями Попрадська (Popradská) і Гагарінова (Gagarinová).

► **Більше на с. 8**

У місті триває збір різдвяних ялинок

До 14 лютого всі райони можуть використовувати огорожі для встановлення живих ялинок. Важливо, щоб вони не були прикрашені та без будь-якої упаковки. Зібрані ялинки місто оцінить та перетворить їх на бібліотеки. Крім того, з них роблять мульчу, яку використовують у парках і садах. Приходьте 8 лютого о 10:00 на Новорічне мульчування у парку, на вулиці Казанській (Kazanskej), та візьміть додому трохи мульчі.

► **Більше на с. 11**

Приєднайтесь до веселощів на Братиславському карнавалі

У суботу, 1 березня, в залі Старого ринку (Starej tržnici) та на площі Оксамитової революції (Nežnej revolúcie) відбудеться третій щорічний захід Братиславського карнавалу. З 10:00 до 14:00 відбудеться програма, присвячена переважно дітям, з 16:00 карнавальний парад пройде вулицями історичного центру, а о 18:00 розпочнеться свято. Ви також зможете насолодитися конкурсом масок або танцювальними майстер-класами.

► **Більше на с. 13**

Прибирання уламків звільняє місця для паркування

Щомісяця муніципальна поліція Братислави має справу з десятками автомобільних уламків, які без потреби займають місця для паркування, а також можуть становити загрозу для навколишнього середовища. Якщо ви помітите на вулицях міста автомобіль з ознаками аварії, зверніться до муніципальної поліції за номером 159 або повідомте про це диспетчера дорожнього руху.

► **Більше на с. 16**

Братислава модернізує місце надання соціальної допомоги

На вулиці Агатова (Agátová) в мікрорайоні Дубравка (Dúbravka) ви знайдете простір для індивідуального консультування, дошкільної освіти та дозвілля, який зараз перебуває в процесі модернізації. Легкодоступна соціальна послуга призначена для дітей та молоді, сімей та дорослих, які перебувають у складних життєвих обставинах. Ви можете прийти прямо або написати на електронну пошту (fokus@bratislava.sk) чи зателефонувати за номером (+421 903 406 965), щоб дізнатися деталі та записатися на прийом.

► **Більше на с. 17**

За переклад на українську мову дякуємо Владі Куценко.

ZÁŽITKOVÁ BRATISLAVA – DEŇ SPRIEVODCOV 2025

Sobota 22. 2. 2025

Viac info: www.zazitkovabratislava.sk

Nultý ročník podujatia Zážitková Bratislava – Deň sprievodcov cestovného ruchu. Asociácia sprievodcov Bratislavy, Zážitkové programy s podtitulom bratislavskopotulky.sk a BKIS pozývajú na 25 bezplatných tematických vychádzok, z nich 9 v cudzom jazyku a 3 pre zdravotne znevýhodnených ľudí. Popri podujatí sa uskutoční aj celosvetová hra geocaching a mestské „pátračky“. Pripravené sú aj prednášky o histórii a ochrane prírody Bratislavy, diskusia s osobnosťami Siene slávy BKIS a kreatívne dielne pre deti. Účasť na podujatí je bezplatná, registrácia je nutná na webe www.zazitkovabratislava.sk (miesto stretnutí tematických vychádzok sa dozvedia zaregistrovaní e-mailom).

Miesto: Koncertná sieň Klarisky (prednášky), Primaciálny palác, vľavo, č. d. 19 (tvorivé dielne)

TÝŽDEŇ SLOVENSKÝCH KNIŽNÍC

**Pondelok 3. 3.
– nedeľa 9. 3. 2025**

Viac info: www.sakba.sk

26. ročník celoslovenského podujatia pod spoločným mottom Knižnice pre všetkých. Témou pre rok 2025 je „Knižnica, priestor istoty“, ktorá zahŕňa oblasť dizajnu knižníc a dizajnu služieb, rekonštrukcií, pohodlia v knižnici, komunitného priestoru a všetkého, čo si pod ňou viete predstaviť. Cieľom podujatia je prepájať generácie čitateľov a zvyšovať povedomie o knižniciach ako inštitúciách pre všestranné využitie v každodennom živote spoločnosti.

Miesto: rôzne miesta v Bratislave

KONVERGENCIE 2025

**Štvrtok 13. 3.
– piatok 28. 3. 2025**

Viac info: www.konvergenencie.sk

26. ročník medzinárodného festivalu komornej hudby. Exkluzívne sólové recitáty špičkových zahraničných i domácich interpretov s hudbou im samotným najbližšou, doplnené o prekvapivé umelecké spolupráce a dialógy. Vstup je spoplatnený.

Miesto: Moyzesova sieň, Veľký evanjelický kostol

MEDZINÁRODNÝ FILMOVÝ FESTIVAL FEBIOFEST BRATISLAVA

**Streda 19. 3.
– utorok 25. 3. 2025**

Viac info: www.febiofest.sk

32. ročník festivalu organizovaného Asociáciou slovenských filmových klubov. Hlavným spoluorganizátorom festivalu je Slovenský filmový ústav. Cieľom festivalu je nielen priniesť publiku súčasné a archívne snímky, domáce či zahraničné, ale zároveň podporovať distribúciu, vývoj a produkciu nových filmov.

Miesto: rôzne miesta v Bratislave

VISEGRAD FILM FORUM

**Streda 19. 3.
– sobota 22. 3. 2025**

Viac info: www.visegradfilmforum.com

Pokračovanie spolupráce s FEBIOFEST Bratislava – oba festivaly sa konajú takmer súčasne a umožňujú hosťom navštíviť každý z nich.

12. ročník odhalí zákulisie sveta kinematografie a predstaví renomované osobnosti filmového odvetvia.

Miesto: rôzne miesta v Bratislave

BRATISLAVA SPRING MUSIC FESTIVAL 2025

**Štvrtok 20. 3.
– nedeľa 23. 3. 2025**

Viac info: www.choral-music.sk

Medzinárodný festival pre mládežnícke a dospelé spevácke zbory a orchestre. Podujatie aj tento rok privíta súbory z celého sveta. Vstup voľný.

Miesto: rôzne miesta v Bratislave

HORY A MESTO

**Streda 26. 3.
– nedeľa 30. 3. 2025**

Viac info: www.horyamesto.sk

25. ročník medzinárodného festivalu horského filmu a dobrodružstva opäť prinesie bohatý filmový program – tentokrát na novom mieste. Zapojiť sa môžete aj do fotosúťaže.

Miesto: Eurovea a Cinema City

ANIMESHOW 2025

**Piatok 28. 3.
– nedeľa 30. 3. 2025**

Viac info: www.comics-salon.sk

18. ročník medzinárodného festivalu popkultúry. Festival sa venuje comicsu, anime, hrám, japonskej kultúre, KPopu, sci-fi, fantasy a hororu. Súčasťou festivalu je bohatá ponuka prednášok, workshopov, súťaží, najnovších filmov, fantastickej literatúry, hudby a umenia. Ponúka stretnutia so spisovateľmi, krstý kníh a rôzne kreatívne súťaže.

Miesto: DK Ružinov, Bratislava

KONCERTY

Utorok 11. 2. 2025

19:00 / Koncertná sieň SF, Reduta, Námestie E. Suchoňa 1

Camerata Philharmonica Slovaca

M. Ruman (umelecký vedúci, viola), B. Kovács (umelecký vedúci, viola), A. Hrubovčák (umelecký vedúci, trombón) / J. Cage, I. Zeljenka, Y. Bowen, B. Dale, J. Ch. Pezel, M. L. von Hessen, E. Crespo, M. Bartek, M. Motýl, S. Rybrant

Piatok 14. 2. 2025

19:00 / Koncertná sieň SF, Reduta, Námestie E. Suchoňa 1

Slovenská filharmónia

O. Olos (dirigent), Študenti VŠMU v Bratislave a AU v Banskej Bystrici: A. Reháková (soprán), F. Babič (gitara), A. Simanchuk (saxofón), C. Rotaru (kontrabas) / T. Jaďudová, G. Bizet, M. M. Ponce, A. Glazunov, G. Bottesini, G. Gershwin

Nedeľa 16. 2. 2025

16:00 / Stĺpová sieň SF, Reduta, Námestie E. Suchoňa 1

Slovenský komorný orchester

E. Danel (umelecký vedúci, husle), Moyzesovo kvarteto: J. Horváth (1. husle), J. Horváth (2. husle), A. Lakatoš (viola), J. Slávik (violončelo) / M. Kořínek, E. Elgar, P. I. Čajkovskij

Utorok 18. 2. 2025

19:00 / Malá sála SF, Reduta, Námestie E. Suchoňa 1

Tomislav Jukić a Lana Bradić

T. Jukić (tenor), L. Bradić (klavír) / F. Schubert, S. Donaudy, M. Schneider-Trnavský, J. Hatze, F. P. Tosti, D. Pejačević, R. Leoncavallo, G. Rossini, S. Gastaldon

Streda 19. 2. 2025

18:00 / Koncertná sieň SF, Reduta, Námestie E. Suchoňa 1

Symfonický orchester Konzervatória v Bratislave

J. Jartim (dirigent), A. Lamziuk (hoboj), V. Kozánek (bas), L. Kýšková (flauta), S. Osvaldová (flauta), D. Herc (kontrabas) / J. N. Hummel, G. Verdi, A. Doppler, S. Kusevickij, F. Liszt

Utorok 25. 2. 2025

19:00 / Malá sála SF, Reduta, Námestie E. Suchoňa 1

Piotr Sałajczyk

P. Sałajczyk (klavír) / F. Schubert, K. Szymanowski, J. Brahms, G. Gershwin

Sobota 1. 3. 2025

20:00 / Gopass Aréna, Trnavská cesta 29

Gregorian – 25 Years Master of Chant

Skupina mníchov Gregorian zamieri v rámci výročného turné aj do Bratislavy. Fúzia stredovekého gregoriánskeho chorálu so súčasnou populárnou hudbou a rockom je súčasťou multimediálneho predstavenia. Chorálový spev je umocnený dávnymi náboženskými motívmi a latinskými textami.

Nedeľa 2. 3. 2025

16:00 / Koncertná sieň SF, Reduta, Námestie E. Suchoňa 1

Slovenský komorný orchester

J. Tůma (organ), E. Danel (umelecký vedúci, husle) / P. Eben, V. Novák, L. Janáček, B. Martinů / J. Tůma (transkripcia pre organ), M. Kabeláč, R. Berger, F. Poulenc

Sobota 8. 3. 2025

18:00 / Koncertná sieň Klarisky, Farská 4

Súčasná tvorba slovenských skladateľov

Koncert pozostávajúci z nových kompozícií pre kvarteto Alia Amnis od dua po kvarteto, ako aj spomienka na skladateľa staršej generácie V. Bokesa v jeho

cykle piesní Na svoj spôsob. Ďalšie diela ponúknu náhľad do dnešnej kompozície autorov z celého Slovenska. Zaznie tvorba P. Javorku, V. Bokesa, L. Novosedlíkovej a dve diela od J. Vajóla.

Utorok 11. 3. 2025

19:00 / Malá sála SF, Reduta, Námestie E. Suchoňa 1

Slávka Zámečníková a Matthias Samuil

S. Zámečníková (soprán), M. Samuil (klavír) / G. Fauré, A. Beach, F. Liszt, E. W. Korngold, M. Ravel, C. Debussy, F. Poulenc, E. Granados, E. Toldrà, F. Obradors

Piatok 14. 3. 2025

19:00 / Koncertná sieň SF, Reduta, Námestie E. Suchoňa 1

Slovenská filharmónia

M. Lejava (dirigent), S. Pingitzer (flauta) / A. Webern, W. A. Mozart, I. Stravinskij

Nedeľa 16. 3. 2025

16:00 / Koncertná sieň SF, Reduta, Námestie E. Suchoňa 1

Slovenský komorný orchester

E. Danel (umelecký vedúci, husle, violino piccolo, viola), J. Izsák (čembalo) / J. S. Bach

Štvrtok 20. 03. 2025

19:00 / Dom hudby – Georgievitsov palác, Panenská 11

Čo ešte neodznelo?

Projekt prináša sériu koncertov venovaných slovenskej hudbe zameraných na prezentáciu diel slovenských skladateľov. Hlavným cieľom je priblížiť publiku aktuálnu tvorbu domácich autorov prostredníctvom premiér, ktoré odhaľujú rozmanité umelecké prístupy a kompozičné štýly.

Piatok 21. 3. 2025

18:00 / Evanjelický kostol sv. Trojice, Strečnianska 15

Pocťa Bachovi

E. Letňanová (klavír), F. Kovár (prednes textov) / J. S. Bach, A. Schweitzer, E. Letňanová

Utorok 25. 3. 2025

19:00 / Malá sála SF, Reduta, Námestie E. Suchoňa 1

Vilém Veverka a Kateřina Englichová

V. Veverka (hoboj), K. Englichová (harfa) / J. Gemrot, S. Bodorová, B. Smetana, J. H. Trneček, P. Wajsar, J. Vejvoda, M. Hybler

Streda 26. 3. 2025

20:00 / Gopass Aréna, Trnavská cesta 29

Mike Oldfield's Tubular Bells in Concert

R. Smith (dirigent) / Britský skladateľ, multiinštrumentalista a hudobný vizionár Mike Oldfield položil základy svetovej elektronickej hudby. Ako skladateľ a producent sa preslávil práve svojím debutovým štúdiovým albumom Tubular Bells oceneným kritikou aj poslucháčmi. Monumentálny zvuk tubular bells (12 chrómových tubových zvonov) dodal albumu jedinečný zvuk.

Štvrtok 27. 3. 2025

19:00 / Koncertná sieň SF, Reduta, Námestie E. Suchoňa 1

Slovenská filharmónia

P. Altrichter (dirigent), M. Kozák (klavír) / J. Sibelius, E. H. Grieg, F. M. Bartholdy

Sobota 29. 3. 2025

16:00 / Koncertná sieň SF, Reduta, Námestie E. Suchoňa 1

Slovenská filharmónia

P. Altrichter (dirigent), M. Kozák (klavír) / J. Sibelius, E. H. Grieg, F. M. Bartholdy / Ako počúvať hudbu Moderuje: M. Vanek

DIVADLO

Pondelok 10. 2. 2025

19:00 / DPOH, Laurinská 20

Prešporské porno

V. Schulczová / Diabol nekupuje polovicu duše.
Je v normalizačnom pekle veselo? Zvonía tam zvonky
šťěstí pre holky z naší školky a ženu za pultom?

Utorok 11. 2. 2025

19:00 / DPOH, Laurinská 20

Bratislavské srdce

A. Grusková, M. Luteránová / Je krásne znovu začínat.
Príbeh Bratislavčanky Alžbety Günterovej-Mayerovej,
ktorá tak milovala krásu, až zabudla žít svoj vlastný život.

19:00 / Divadlo Astorka Korzo '90, Námestie SNP 33

Kartónový otecko

I. Tasnádi, O. Spišák / Groteska o tom, čo nás vie
pri nedeľnom obede najviac rozvadiť. Namiesto prí-
jemného obeda odhalíme zopár rodinných tajomstiev.

Streda 12. 2. 2025, Nedeľa 16. 3. 2025

19:00 / Nová budova SND, Štúdio, Pribinova 17

Čaj a apokalypsa

C. Churchill, E. Kudláč / Štyri dámy si pri šálke čaju
pokonverzujú o všetkom a ničom. Smiešne, kruto,
vecne aj dojemne.

Štvrtok 13. 2. 2025

19:00 / Štúdio A2 - Nové župné divadlo, Mickiewiczova 2

Funny Fellows: Veselé synkopy

Hudobné predstavenie, presnejšie soirée s prvkami
kabaretu, na vlnách swingu, humoru a improvizácie.

Piatok 14. 2. 2025

11:00 a 19:00 / DPOH, Laurinská 20

The Bloody Sonnets

P. Országh Hviezdoslav, D. Paška / Hviezdoslav
v angličtine. Hviezdoslav o vojne. Sonety volajúce
po mieri. Naša minulosť. Naša budúcnosť. Čo
chceme žiť teraz? Uvádzané v angličtine, s titulkami
v slovenskom a anglickom jazyku.

Nedeľa 16. 2. 2025

17:30 / ŠTÚDIO OLYMPIA, Divadlo Nová scéna,
Živnostenská 1

Tisícdeväťsto

A. Baricco, M. Bachynec / Tisícdeväťsto. To nie je čís-
lo. Je to meno – meno legendárneho pianistu, ktorého
poznali všetci pasažieri parníka Virginian a nielen oni.
Loď bola jeho domovom, nikdy ju neopustil, no vo svo-
jej fantázii navštívil mnohé miesta, ochutnal stovky
jedál, dokázal cítiť tisíce vôní. K šťastiu nepotreboval
nič, len klavír a príbehy cestujúcich.

Pondelok 17. 2. 2025

19:00 / DPOH, Laurinská 20

Pozsony Dance Club

Schulczová - Hladká / Bratislava, mesto, ktoré začína
stále odznova. Osudy a príbehy hostí jednej kaviarne.

Streda 19. 2. 2025

19:00 / CO KRYT, DPOH, Laurinská 20

Zombies

Autorský kolektív, Projekt Generácia Z, J. Šimko / Je
ťažké denne sa orientovať vo virtuálnom svete a ešte
ťažšie v tom reálnom. Čo pre generáciu Z znamená
byť mužom v dnešnej dobe?

Piatok 21. 2. 2025

19:00 / Štúdio L + S, Námestie 1. mája 5

Už ti nikdy nenaletím

S. Moncada, M. Spišák / Keď sa zrazu objaví váš man-
žel, ktorého ste nevideli vyše 10 rokov, pri dverách
vášho bytu, nečakajte žiadnu nudu. Ak myslíte,
že všetko tu je predvídateľné, prídte sa presvedčiť,
že sa môžete aj myliť.

Pondelok 24. 2. 2025

19:00 / Štúdio L + S, Námestie 1. mája 5

Shirley Valentine

W. Russell, M. Vajdička / Bravúrne a s humorom
vyrozprávaný príbeh ženy žijúcej dlhé roky v manžel-
stve, z ktorého sa už dávno vytratila iskra. Žena, ktorá
si už pomaly prestáva uvedomovať vlastnú hodnotu,
sa odrazu dostane pred nečakanú výzvu. Jej život sa
v okamihu mení na neočakávané dobrodružstvo.

Štvrtok 27. 2. 2025

19:00 / Štúdio L + S, Námestie 1. mája 5

Lord Norton a sluha James (po dvadsiatich rokoch)

J. Snopko, M. Vajdička / Legendárna komediálna
dvojica sa po rokoch vrátila! V novom šate a novom
obsadení.

Piatok 28. 2. 2025

19:00 / Nová budova SND, Sála činohry, Pribinova 17

Tajomstvo Santa Vittorie

R. Crichton, A. Weisel Leiková / Adaptácia humo-
ristického románu Roberta Crichtona ponúka
temperamentný príbeh o tom, ako nebrať veci vážne,
až kým nejde o život. Alebo o víno?

Streda 5. 3. 2025

19:00 / Radošinské naivné divadlo, Záhradnícka 95

Ako som vstúpil do seba

S. Štepka, O. Spišák / SĽUK / Spoločný muzikálový
projekt. Vtipná a nekonvenčná správa o dobrodruž-
nej ceste z vlastných úst do svojho vnútra.

Piatok 7. 3. 2025

19:00 / Nová budova SND, Štúdio, Pribinova 17

Hriech / Její pastorkyňa

J. Gregor Tajovský, G. Preissová, M. Bachynec /
Dva klenoty slovenskej a českej realistickej drámy.
Konfrontácia dvoch verzií jedného základného
príbehu – jednej komickej a druhej tragickej, konfron-
tácia dvoch bratských národných dramatik, dvoch
prístupov k životu, dvoch národných pováh...

Nedeľa 9. 3. 2025

19:00 / Nová budova SND, Sála opery a baletu,
Pribinova 17

Balet & SĽUK / Tancom k sebe

J. Hamar, K. Kohút, S. Marišler, N. Poláková, M. Lejava /
Priateľská konfrontácia akademického a ľudového
tanca. Dva najväčšie bratislavské profesionálne
tanečné súbory, v snahe priniesť krásu rozličných
žánrov tanca, ponúkajú v spoločnom komponova-
nom programe to najlepšie zo svojho repertoáru.

Štvrtok 13. 3. 2025

19:00 / Nová budova SND, Sála činohry, Pribinova 17

Macbeth

W. Shakespeare, M. Čičvák / Jedna z najslávnejších
tragédií o lákavom, no zhubnom pokušení získať
absolútnu moc, vinou ktorej človek všetko stratí.

Sobota 15. 3. 2025

19:00 - premiéra / Divadlo Astorka Korzo '90,
Námestie SNP 33

Ženy veľkých mužov

Y. Even Shoshan, D. Šimko, A. Weisel Leiková /
Čo spája Xantipu, pani Marxovú a pani Freudovú?
Tri zaujímavé osudy manželiek mužov, ktorí svojím
intelektom dobyli svet.

Nedeľa 16. 3. 2025

19:00 / Štúdio L + S, Námestie 1. mája 5

Náš priateľ René

Legendárne predstavenie dvojice Lasica a Satinský
v réžii J. Nvotu opäť na divadelných doskách.

Štvrtok 20. 3. 2025

19:00 / Teatro Colorato, Františkánske námestie 3
SUNSET BOULEVARD
 P. Weinciller / Akčná, divadelne pútavá, ale aj vtipná inscenácia na motívy známeho filmu Billyho Wildera
 SUNSET BOULEVARD zo zákulisia Hollywoodu.

Sobota 22. 3. 2025

19:00 – II. premiéra / Radošinské naivné divadlo, Záhradnícka 95
Pavilón B
 S. Štepka, Ľ. Kos / Psychofraška alebo Správa z pekla – správa z raja. Boli u nás také časy, kedy sa človek musel hrať na blázna, aby mohol čosi nahlas povedať ako normálny človek; áno, boli také časy a dnes neviem, či sa už naisto minuli...

Utorok 25. 3. 2025

19:00 / Nová budova SND, Sála činohry, Pribinova 17
Apartmán v hoteli Bristol
 R. Dahl, M. Vajdička / Čierna komédia na motívy poviedok Roalda Dahla. Každá postava si so sebou prináša do hotela svoj príbeh a každá izba sa tak stáva dejiskom rozuzlenia jedného bizarného príbehu lásky, nevery, pomsty či zločinu.

Štvrtok 27. 3. 2025

19:00 / Divadlo Astorka Korzo '90, Námestie SNP 33
Váhavec
 Ch. Levin, Ľ. Kos / Komédia o mužovi, ktorý sa neprestajne zaoberá svojimi chorobami a vzťahmi so ženami.

PRE DETI

Pondelok 10. 2. - Piatok 14. 2. 2025

RC Prešporkovo, Heydukova 25
Fašiangový týždeň s RC Prešporkovo
 Aktivity pre šikovné ručičky.

Streda 12. 2., Utorok 18. 2. 2025

10:00 – 11:00 / MKB, Pod knižnicou, Klariská 16
Cesta za kúzlom
 Interaktívne divadelné predstavenie o pocitoch a emóciách pre deti (od 5 do 8 r.).
 Rezervácia: miroslava.jorikova@mestskakniznica.sk

Štvrtok 13. 2. 2025

10:30 / DPOH, Laurinská 20
Terezka a Stratočas
 J. Gordulič, G. Dezorz / Dobrodružná rozprávka z Bratislavy pre celú rodinu (od 8 r.).

Sobota 16. 2. 2025

10:00 a 14:30 / BBD, Štúdio, Dunajská 36
Snehulienka a sedem trpaslíkov
 V. Peřina, M. Homolová / Svieži pohľad na príbeh o závidi a zlobe, ale aj o láske a priateľstve (od 6 r.).

Štvrtok 20. 2. 2025

17:30 / Teatro Colorato, Františkánske nám. 3
Blázon František alebo Nahý na námestí
 P. Weinciller / Muzikál pre celú rodinu. Štyri deti – Ubaldo, Piccardo, Klára a Bernardo – sa vyberú hľadať sv. Františka, aby zázračne uzdravil vážne chorú Bernardovu mamu (od 6 r.).

Nedeľa 23. 2. 2025

10:00 a 14:30 / BBD, Veľká sála, Dunajská 36
Okololo
 K. Aulitisová / Vizuálne pôsobivá inscenácia bez slov

interaktívne zapája deti a ponúka množstvo podnetov na rozvoj vnímavosti a fantázie dieťaťa (od 3 r.).

Nedeľa 2. 3. 2025

16:00 / Teatro Colorato, Františkánske nám. 3
BEJBY BAJBL BAND
 P. Weinciller / Muzikál pre celú rodinu. Veselé i dramatické príbehy biblických zvieratiek a hrdinov vyzroptávané hravou hudobnou a divadelnou formou (od 5 r.).

Piatok 7. 3. 2025

11:00 / Nová budova SND, Sála opery a baletu, Pribinova 17
Perníková chalúpka
 E. Humperdinck, D. Dinková / Operná rozprávka o Jankovi a Marienke. Detská opera v troch dejstvách v slovenskom jazyku, slovenské titulky (od 5 r.).

Štvrtok 13. 3. 2025

RC Prešporkovo, Heydukova 25
Moja obľúbená rozprávka
 Čítanie pre deti (od 5 r.).

Sobota 22. 3. 2025

17:00 / Nová budova SND, Sála činohry, Pribinova 17
Nebojsa
 Ľ. Feldek, O. Spišák / Rozprávka o tom, ako Maruška a Nebojsa stretli nielen dvanásť mesiačikov (od 6 r.).

Nedeľa 30. 3. 2025

11:00 / Nová budova SND, Sála opery a baletu, Pribinova 17
Muflón Ancijáš
 S. Solovic, B. Jobus, M. Spišák / Detská opera o doborosrdečnom muflónovi kamionistovi (od 5 r.).

VESPA

Výstava legendárnych skútrov Made in Italy

Collezione
 Marco Fumagalli
 kurátor Rino Drogo

13. 3. – 11. 5. 2025

Bratislavský hrad
 3. poschodie

www.dolcevital.eu

TALIANSKY FESTIVAL NA SLOVENSKU 2025

Pod záštitou

Organizátori

Partneri

Mediálni partneri

Pondelok 31. 3. 2025

16:00 – 17:30 / MKB, Spoločenská miestnosť, Kapucínska 3

Gutenberg je tu! - Priestorová kniha

Podujatie priblíži deťom históriu a anatómiu kníh.

Spolu s deťmi a ich rodičmi sa prejde od výroby papiera po tvorbu exlibrisov a knižnej väzby. Krok za krokom k vlastnej knihe (od 7 r.).

Rezervácia: valentina.bykova@mestskakniznica.sk

LITERATÚRA

Streda 12. 2. 2025

17:30 / MKB, Galéria Artotéka, Kapucínska 1

Čitateľský klub (Ne)známej drámy

Čítanie, analýza, interpretačný potenciál a inscenačná tradícia v dramatickej tvorbe od klasickej drámy až po súčasné texty.

Február: William Shakespeare - Othello.

Registrácia: dramaturgia@mestskakniznica.sk

Štvrtok 20. 2. 2025

17:00 / MKB, Oddelenie pre nevidiacich a slabozrakých, Klariská 16

Literárny kvíz

Zábavný kvíz pre každého, kto si chce preveriť svoje vedomosti a hlavne sa dozvedieť nové a prekvapivé informácie zo sveta literatúry.

Registrácia: nevidiaci@mestskakniznica.sk

PREDNÁŠKA / DISKUSIA

Streda 19. 2. 2025

16:30 / MKB, Galéria Artotéka, Kapucínska 1

Stretnutie dolnozemských Slovákov

Ing. M. Hronec / Združenie Spolkov dolnozemských

Slovákov / Slovenskí spisovatelia z Dolnej zeme –

bývalá Juhoslávia v období od roku 1880 po rok 1940.

Štvrtok 20. 2. 2025

18:00 – 20:00 / MKB, Pod knižnicou, Kapucínska 1

Dotkni sa histórie - Slovenská gastronómia v európskych súvislostiach

V. Tomčík / Prierez dvetisícročnou históriou slovenskej kuchyne od Keltov až po 20. storočie.

INÉ PODUJATIA

Od štvrtka 20. 2. 2025

Sport Mall Bratislava Lamač, Hodonínska 27

Svetová výstava Titanic

Svetová výstava, ktorú vo svete navštívili milióny návštevníkov. Budete sa môcť prejsť skutočnými kajutami, salónikmi aj časťou strojovne lode, ktorá v roku 1912 klesla na dno Atlantiku, a vidieť stovky reálnych exponátov, ktoré bol vylovené zo dna oceánu. Viac info: www.titanicvystava.sk

Nedeľa 23. 2. 2025

8:00 / ŠKST Petržalka, Telocvičňa Spojenej školy Svätej rodiny - Gercenova

Majstrovstvá Bratislavského kraja družstiev starších žiakov a žiačok v stolnom tenise

Majstrovstiev BA kraja sa zúčastní 13 družstiev v dvoch kategóriách (starší žiaci a staršie žiačky).

Víťaz každej kategórie sa zúčastní Majstrovstiev Slovenska v danej kategórii. Vstup voľný.

Registrácia: skst.petrzalka@gmail.com

Piatok 28. 2. 2025

19:00 / Štúdio L + S, Námestie 1. mája 5

Music à la carte

Exkluzívny večer s exkluzívnymi hosťami; nielen o hudbe. Ich spoločným menovateľom je schopnosť zaujať. Priestor dostávajú nielen hudobníci, ale aj výtvarníci, spisovatelia, básnici, režiséri, herci, tanečníci, fotografi a ľudia, ktorých by ste tam možno nečakali.

Sobota 1. 3. 2025

Stará tržnica a Námestie Nežnej revolúcie pred Starou tržnicou

Bratislavské fašiangy

Fašiangový sprievod ulicami mesta, súťaž o najlepšiu masku, rozhovory s odborníkmi na tému fašiangov, hudobná produkcia, pestrý program pre deti i dospelých, stánky s jedlom a pitím a, samozrejme, tradičná fašiangová pochúťka – šišky, to všetko môžu návštevníčky a návštevníci podujatia zažiť počas Bratislavských fašiangov. Viac info: www.bratislavskefasiangy.sk

REGISTRÁCIA

A4 – priestor súčasnej kultúryKarpatská 2
www.a4.skOtvorené:
pondelok – nedeľa 17:00 – 22:00**Dia Kinets / 30. 1. 2025 – 20. 2. 2025**

Dňa 3. marca 2022 Rusi zbombardovali školu č. 18, kde študovala kurátorka projektu Dia Kinets Eva Holts. Až o rok neskôr našla odvahu nahliadnuť do školy, kde medzi odpadkami našla množstvo filmov, ktoré sa stali súčasťou umeleckých diel. Ich účel sa dramaticky zmenil. Ako presne sa zmenil, môžete vidieť na dielach umelcov a umelkyň z Ukrajiny.

BIBIANAMedzinárodný dom umenia pre deti, Panská 41
www.bibiana.skOtvorené:
utorok – piatok 9:00 – 17:00,
sobota a nedeľa 10:00 – 18:00**Cesta okolo sveta / 8. 10. 2024 – 20. 4. 2025**

Interaktívna výstava inšpirovaná slávnym románom Julesa Verna Cesta okolo sveta za 80 dní vás preniesie do sveta fantázie a objavovania. Podobne ako hlavný hrdina Phileas Fogg uzavriete stávkku a pokúsite sa obísť svet za 80 dní. Prejdete deviatimi jedinečnými prostrediami, ktoré symbolizujú rôzne kúty našej planéty (od 5 r.).

Podujatia:

Lektorské výklady pre školy a organizované skupiny. Rezervácie na: realizacia@bibiana.sk, telefonicky na: 02/20 467 223. Workshopy sú pre všetkých návštevníkov.

Podťe do rozprávky / 7. 11. 2024 – 2. 3. 2025

Najnovšia rozprávková zbierka vás zavedie do magických svetov plných zázrakov, fantázie a milých postavičiek. Tieto klasické slovenské večerníčky ožijú pred vašimi očami a ukážu vám, že rozprávky nikdy nevychádzajú z módy. Či už ste pripravení vstúpiť do malého domčeka plného tajomstiev, sledovať odvážne myšky na divadelnej scéne, alebo objavovať čarovný svet zrníek, táto séria vás určite nadchne (od 6 r.).

České centrumGalerie a Sál Českého centra, Prepoštská 6
www.bratislava.czechcentres.czOtvorené:
pondelok – piatok 10:00 – 17:00**Vladimír Birgus – Tiché příběhy / Quiet Stories / 10.11.2024 – 28. 2. 2025**

Vladimír Birgus bol už na začiatku 80. rokov jedným z prvých českých fotografů, ktorí sa snažili premyslene využívať emotívne a psychologické účinky farieb v subjektívne poňatých dokumentárnych snímkach. Postupne prešiel k takmer monochromatickým fotografiám, v ktorých prevláda iba jedna dominantná farba, ako je to v bratislavskej expozícii s dominujúcou červenou a modrou farbou. Kurátor: Václav Podestát.

Danubiana Meulensteen Art MuseumČunovo – Vodné dielo
www.danubiana.skOtvorené:
utorok – nedeľa 10:00 – 18:00,
pondelok zatvorené**Valentin Oman: Ecce homo / 1. 3. 2025 – 21. 4. 2025**

Popri početných výstavách doma i v zahraničí, vrátane Ománu a Jemenu, Valentin Oman realizoval rôzne práce pre verejné priestranstvá a vo verejných priestoroch, ako aj zmluvné práce pre verejné budovy, medzi nimi umelecký návrh Štátnej strednej školy (Gymnázia) pre Slovincov v Klagenfurte, nástenné maľby a Piranskú krížovú cestu v kostole v Tanzenbergu / Plešivci, ako aj stánok prekladateľov na Univerzite v Klagenfurte, ktorý je pokrytý páskami s potlačou dvojazyčných názvov miest v Korutánsku.

Matúš Maťátko: Maťátkova knižnica / 11. 2. 2025 – 30. 3. 2025

Vo verejnom priestore autor realizoval veľkoplošné maľby v areáli 4D gallery v GA, „Anjelov“ na Mariánskej ulici v BA, vo foyer Novej Cvernovky (Džin z fľaše je vypustený...) a mural „Zrodenie“ na Jakubovom nám. v BA. Na festivale Pohoda a Socha a Objekt prezentoval monumentálne súsošie Za večnú slávu. Jeho posledný sólo projekt „Biela-modrá-červená“ epopie bol vystavený v liptovskej galérii P. M. Bohúňa.

Dizajn štúdio ULUVDobrovičova 13
www.uluv.skOtvorené:
utorok, streda – piatok 12:00 – 18:00,
štvrtok 12:00 – 19:00, vstup voľný**PRESAHY. Inšpirácie pre mladé generácie. / 11. 2. 2025 – 28. 3. 2025**

Výstava je ukážkou kreativity študentov viacerých oddelení Súkromnej školy umeleckého priemyslu Bohumila Baču, Bratislava. Návrhy odevov s modrotlačou predstaví odd. odevného dizajnu, logotypy na tému 80. výročia ULUV-u, knihy, obaly a typografiu odd. grafického dizajnu a interiérové doplnky odd. priemyselného dizajnu. Kurátor: Braňo Gajdoš.

Dočasný kultúrny priestor (dkp)Rovniankova 5 (Petržalka)
www.facebook.com/docasnykulturnypriestorOtvorené:
štvrtok – piatok 15:00 – 19:00,
sobota – nedeľa 13:00 – 16:00**Marko Horban: Terapia kruhom / 7. 2. 2025 – 2. 3. 2025**

Výstava sochárskych dekoračných a úžitkových predmetov – betón, epoxid, diorámy, stolíky, fotoemulzia. Kurátor: Omar Mirza.

Paulína Gajerová: The faraway feels near / 14. 3. 2025 – 6. 4. 2025

Výstava sa zaoberá vzájomným prepletením krajiny a človeka, pričom skúma, ako sa krajinné zmeny v Petržalke formovali cez osobné spomienky a príbehy. Petržalka, miesto, kde autorka prežila detstvo a kam sa teraz vracia žiť, sa tak stáva neustálou interakciou medzi pamäťou, kultúrnymi vzorcami a fyzickým priestorom.

Kurátorka: Mira Urbanová.

Galéria mesta Bratislavy (GMB) – Mirbachov palác

Františkánske nám. 11

www.gmb.sk

Otvorené:
utorok, štvrtok – nedeľa 11:00 – 18:00, streda 13:00 – 20:00,
pondelok zatvorené

Július Schubert – posledný predseda Bratislavského umeleckého spolku 5. 12. 2024 – 18. 5. 2025

Výstava prezentuje zachovanú tvorbu Júliusa Schuberta. Jeho maliarska tvorba bola doteraz spracovaná len čiastočne a v útržkoch, hoci Schubert zohrával v rokoch 1920 – 1945 v rámci Bratislavského umeleckého spolku významnú úlohu. V zbierkach GMB je však pomerne dobre zastúpená. Kurátorský výber je doplnený o diela z pozostalosti umelcovej rodiny aj z ďalších zbierok. Kurátorka: Zsófia Kiss Szemán.

Stále expozície

Stredoeurópske barokové maliarstvo a sochárstvo Grafické kabinety

Podujatia:

- 22. 3. 2025 (sobota) 15:00 – 18:00 – **Sochársky workshop: Hlina s Matejom Rosmánym**; Môžete sa oboznámiť s výtvarným procesom plánovania a navrhovania diela do konkrétneho priestoru. Od dvojrozmerných skíc na papieri sa prejde k vymodelovaniu trojrozmerného objektu z hlíny. Vytvorené objekty sa po vyschnutí vypália a výsledok si poniesiete domov.
- 19. 03. 2025 (streda) o 18:00 – **Kurátorský sprievod výstavou Július Schubert s Zsófiou Kiss-Szemán**; Komentovaný sprievod unikátnou retrospektívnou výstavou Július Schubert – Posledný predseda Bratislavského umeleckého spolku, ktorý povedie kurátorka výstavy Zsófia Kiss-Szemán.

GMB – Pálffyho palác

Panská 19

www.gmb.sk

Otvorené:
utorok, štvrtok – nedeľa 11:00 – 18:00, streda 13:00 – 20:00,
pondelok zatvorené

Bez prerušenia súvislostí / 1. 11. 2024 – 16. 2. 2025

Výstava Nadácie Miloty Havránkovej sa pokúša transgeneračne a intermedialne (nielen čisto fotograficky) preskúmať styčné plochy týchto myšlienkových i tvorivých aktérov: vágneho i normatívneho terénu živej i neživej prírody, spoločnosti a telesnosti. Kurátorka: Anna Vartecká.

Haptická ozvena. Príroda, telo, politika v umení bývalej Juhoslávie a Československa / 10. 10. 2024 – 16. 3. 2025

Výstava predstavuje jedinečnú skladbu známych aj neznámych diel konceptuálneho a performatívneho umenia. Tematicky sústredený a zároveň počtom diel rozsiahly kurátorský výber akcentuje environmentálne motívy v umení 60. až 80. rokov. Kurátor: Daniel Grúň.

Stále expozície

BIATEC. Keltská mincovňa Gotická tabuľová maľba a plastika Matej Krén: Pasáž

Podujatia:

- 15. 2. 2025 (sobota) 15:00 – 17:00 – **Rodinné popoludnie: Vo vzťahu**; Skúmanie našich väzieb na prírodu v ateliéri a ponorenie do premenlivosti materiálov pod vplyvom prostredia, času a človeka.
- 16. 02. 2025 (nedeľa) 15:00 – **Kurátorský sprievod výstavou Bez prerušenia súvislostí**; Posledná príležitosť navštíviť končiacu fotografickú výstavu Bez prerušenia súvislostí s komentovaným doprovodom jej kurátorky, teoretičky umenia a pedagogičky Anny Varteckej.
- 19. 02. 2025 (streda) 12:30 – **V ústrety transregionálnym dejinám umenia/Towards Transregional Art Histories**; Sympóziu doprevádza výstavu Haptická ozvena. Príroda, telo, politika v umení bývalej Juhoslávie a Československa v Galérii mesta Bratislavy.
- 26. 2. 2025 (streda) 18:00 – 20:00 – **Haptický workshop s Danou Tomečkovou**; Preskúmanie výstavy Haptická ozvena s umelkyňou a spoluarchitektkou výstavy Danou Tomečkovou a galerijnou pedagogičkou Vendy Kováčovou – tvorbou (ne)stálych objektov z recyklovaného papiera.
- 16. 3. 2025 (nedeľa) o 15:00 – **Kurátorský sprievod výstavou Haptická ozvena s Danielom Grúňom**; Navštívte posledný komentovaný sprievod mimoriadnej medzinárodnej výstavy Haptická ozvena, ktorý povedie kurátor výstavy Daniel Grúň.
- 16. 3. 2025 (nedeľa) 15:00 – 16:30 – **Ponorenie v Haptickej ozvene**; Témy konceptuálneho umenia cez viaceré aktivity s galerijnou pedagogičkou Vendy Kováčovou.

Galéria Nedbalka

Nedbalova ulica 17

www.nedbalka.sk

Otvorené:
utorok – nedeľa 13:00 – 19:00

Stále expozície

Zrod výtvarnej moderny na Slovensku Výtvarná moderna Slovenska

Skupina Mikuláša Galandu Osobnosti a fenomény

Jana Farmanová – Čas na ženský svet / 12. 11. 2024 – 16. 2. 2025

Nosným žánrom v tvorbe Jany Farmanovej je figurálna maľba, prostredníctvom ktorej rozvíja všeobecne ľudské témy, no najmä tie ženské. Svojimi prácami skúma vzťah žien k sebe samým, ich vyrovnávanie sa s konkrétnymi zobrazenými skutočnosťami. Figúry u nej predstavujú zhmotnenie emócie, ich výtvarné vyjadrenie. Autorka podľa vlastných slov maľbou materializuje situácie, emócie či skúsenosti a dáva im telo z farby a kompozície.

Kurátorka: Alexandra Kočíšková.

Podujatia:

12. 2. 2025 (streda) 17:00 – **Kurátorský sprievod výstavou**; Rezervácia: spravca@nedbalka.sk.

Galéria ULUV

Obchodná 64

www.uluv.sk

Otvorené:

pondelok – piatok 12:00 – 18:00,

vstup voľný

Kruhy na vode 2024 / 14. 11. 2024 – 7. 3. 2025

Výstava je prehliadkou ocenených prác aktuálneho 12. ročníka rovnomennej súťaže dizajnu orientovaného na remeslo. Túto súťaž organizuje Ústredie ľudovej umeleckej výroby v dvojročných intervaloch od roku 2000. Podporuje a prepája cez ňu prax remeselnej výroby so súčasnými dizajnérskymi prístupmi. Súťaž je platformou na konfrontáciu diel úžitkového umenia, umeleckého remesla a dizajnu inšpirovaného tradičným remeslom.

Kurátorka: Mária Hriešik Nepšínská.

Chvála majstrom / 26. 3. 2025 – 31. 12. 2025

Výstava inštalovaná pri príležitosti 80. výročia vzniku ULUV-u predstavuje tvorbu 80 majstrov ľudovej umeleckej výroby. Týmto titulom sú od roku 1959 pravidelne oceňovaní najkvalitnejší ľudovoumeleckí výrobcovia – aj preto je výstava zárukou výnimočného zážitku. Kurátorky: Eva Ševčíková, Dominika Žažová.

Mestská knižnica v Bratislave

Galéria Artotéka, Kapucínska 1

www.mestskakniznica.sk

Otvorené:

pondelok – piatok 8:00 – 19:00

Alžbeta Frajková / Myconnection / 14. 2. 2025 – 7. 3. 2025

Projekt skúma vzťah medzi komplexnými systémami mycélia a ľudským telom a psychikou. Aká je zodpovednosť ľudí voči sebe a spoločnosti? Odpovede autorka hľadá v prírodných ekosystémoch ukazujúcich príklady vzájomnej komunikácie, zdieľania a starostlivosti. Projekt využíva fotografické médium, mikroskopické zábery a interaktívne prvky. Vernisáž 13. 2. 2025 o 17:30. Kurátorka: Lucia Gavulová.

Múzeum dopravy STM

Šancová 1/a

www.stm-ke.sk

Otvorené:

utorok – nedeľa 10:00 – 17:00 (posledný vstup o 16:30),

pondelok zatvorené

110 rokov Viedenskej električky / 11. 10. 2024 – 30. 9. 2025

V roku 1941 spojila Bratislavu s Viedňou elektrická lokálna železnica. Nové dopravné spojenie sa vtedy tešilo obrovskému záujmu obyvateľstva, pričom bolo i technickou atrakciou. Priame spojenie centier oboch miest zaniklo už v roku 1935 a po skončení 2. svetovej vojny bola prevádzka trate na slovenskom území ukončená. Viedenská električka sa nezmazateľne zapísala do pamäti starých Bratislavčanov, ktorí na ňu s nostalgiou spomínali.

Metro, ktorým sa nevozíme / 29. 2. 2024 – 28. 2. 2025

Po stopách nezrealizovaného projektu metra v Bratislave. Metro, ktorého projekt bol mnohokrát prehodnotený a prepracovaný, začali stavať v 80. rokoch 20. storočia. Ako by vyzerala prvá trať z Petržalky do centra mesta, ak by ju naozaj dokončili? Nahliadnite do veľkej kapitoly v dejinách plánovania verejnej dopravy v hlavnom meste prostredníctvom počítačovej animácie, vizualizácií a archívnych materiálov.

Podujatia:

- každý štvrtok, piatok o 10:00 – **Hravá dopravná výchova**; Základy cestnej premávky, rozpoznávanie dopravných značiek a značení spojené s tvorivými dielňami pre žiakov I. stupňa ZŠ.
- každý utorok o 10:00 do 28. 2. 2025 – **Metro, ktorým sa nevozíme**; Program k tematickej výstave „Metro, ktorým sa nevozíme“ približuje unikátnu etapu v dejinách plánovania verejnej hromadnej dopravy v hlavnom meste. Pre žiakov II. stupňa ZŠ a SŠ.
- každá streda o 10:00 – **Pátranie po viedenskej električke**; Pre žiakov II. stupňa ZŠ a študentov SŠ je pripravená interaktívna hra. Ak návštevníci nájdu na paneloch správne odpovede, vedomosti si hravo utvrdia pri vyplňaní tajničky.
- Objednať sa môžete na: zuzana.brnoliakova@stm-ke.sk alebo cez objednávkový formulár: <https://stm-ke.sk/sk/pobocky/muzeum-dopravy-v-bratislave/online-objednavka>

MMB – Apponyiho palác

Expozícia vinohradníctva, Radničná 1

www.mmb.sk

Otvorené:

utorok – nedeľa 10:00 – 18:00

(posledný vstup o 17:30)

HANA. Prvá slovenská feministka / 22. 11. 2024 – 31. 8. 2025

Výstava pri príležitosti 140. výročia narodenia Hany Gregorovej, spisovateľky, intelektuálky a organizátorky kultúrneho života, ponúka bez nánosov stereotypov najkomplexnejší pohľad na jej životný osud, literárnu tvorbu a aktivity. Kurátorský tím výstavy: Daniel Hupko, Jana Jablonická Zezulová, Monika Kapráliková.

Podujatia:

- 13. 02. 2025 (štvrtok) 17:30 – **Kde sa stratili ženy? Ženský hlas v literatúre**; O známych, ale aj menej známych menách a o ich podmienkach na písanie sa bude rozprávať kurátor literárnych zbierok MMB Daniel Hupko s historičkou literatúry Danou Hučkovou a vysokoškolskou pedagogičkou Ivicou Hajdučekovou. Podujatie je sponzorované.
- 15. 02. 2025 (sobota) 10:30 – **Tvorivé čítanie: Vojna, ktorá zmenila Rondo**; Ponorenie do tvorivého čítania knižky Vojna, ktorá zmenila Rondo s lektorkou Miriam Halamičkovou. Výstižné ilustrácie knihy od Andrija Lesiva a Romany Romanyšin dokážu tlmočiť tému vojny aj najmladším čitateľom. Rodinný program je vhodný pre rodiny s deťmi vo veku 3 – 10 rokov. Podujatie je sponzorované.
- 20. 02. 2025 (štvrtok) 17:30 – **História ženského emancipačného hnutia na Ukrajine**; Rozhovor prekladateľky Valérie Juričkovej a spisovateľky Anny Siedyk o paralelách medzi Ukrajinou a Slovenskom, o ktorých sa doteraz u nás veľa nevie. Podujatie bude prebiehať dvojjazyčne v ukrajinskom a slovenskom jazyku. Podujatie je sponzorované.
- 27. 02. 2025 (štvrtok) 17:30 – **Príbeh manželstva nového typu na príklade listov Hany a Jozefa**; Na pozadí čítania z listov Hany a Jozefa Gregorovcov budú diskutovať Monika Kapráliková a lektorka vzťahovej výchovy Radka Mikšík. Listy čítajú: Lenka Libjaková a Šimon Ferstl. Podujatie bude tlmočené do slovenského posunkového jazyka pre nepočujúcich a ľudí so sluchovým znevýhodnením. Podujatie je sponzorované.
- utorky február – jún 2025 o 18:00 – **BABA FEMINA BOOK CLUB**; Pravidelné večerné stretnutia v rámci výstavy Hana, v príjemnej atmosfére knižnice Gregorovcov v Apponyiho paláci – diskusie o prečítaných knihách, ale aj o vlastných skúsenostiach, otázkach a nápadoch. Výber textov pripravila kultúrna publicistka a spoluzakladateľka feministického newslettera Kurník Michaela Kučová, ktorá bude sprevádzať celým čitateľským klubom. Kontakt: lucia.zlochova@mmb.sk. Podujatia sú sponzorované.

MMB – Hrad Devín

Muránska 10, Devín
www.hraddevin.mmb.sk

Otvorené:
 február: utorok – nedeľa 10:00 – 16:00 (posledný vstup o 15:15),
 marec: utorok – nedeľa 10:00 – 17:00 (posledný vstup o 16:15)

Pozor, hranica! Devín v železnej opone 1948 – 1989 / od 18. 5. 2024

Výstava si kladie za cieľ poskytnúť pohľad na dejiny hradu a jeho okolia v kontexte železnej opony a totalitných rokov 1948 – 1989. Predstavuje vznik a fungovanie militaristického režimu na devínskom úseku stráženej hranice, rozsah opatrení aj ich dosah na dianie v mestskej časti Devín. Kurátorská koncepcia: Milan Zálesák.

Hrad Devín v 13. – 20. storočí

Prostredníctvom viac ako 300 archeologických nálezov z hradu Devín prezentuje výstava stavebný vývoj hradu, jeho majiteľov a najvýznamnejšie udalosti, ktoré sa na Devíne odohrali. Expozícia je doplnená aj o geologickú históriu hradného brala a unikátnu prezentáciu zvyškov mora z obdobia treťohôr (16 miliónov rokov). Zachovali sa tu v podobe morského piesku s príslušnou faunou a tiež pozorovateľnými vplyvmi pôsobenia morskej hladiny v devínskom skalnom brale. Expozícia je umiestnená v atraktívnych priestoroch hradného skalného brala.

Podujatia:

16. 02. 2025 (nedeľa) 15:00 – **PO STOPÁCH MILÉNIOVÉHO POMNÍKA NA HRADE DEVÍN**; Už je to 104 rokov, čo hradom Devín otriasli výbuchy, ktoré spečatili osud miléniového pomníka postaveného pri príležitosti oslavy tisícročného výročia príchodu starých Maďarov do Karpatskej kotliny. Príďte sa k nám na hrad Devín dozvedieť niečo viac o pomníku, ktorý v priebehu storočia upadol do zabudnutia. Areálom hradu vás bude sprevádzať kurátor Slovenského národného múzea Juraj Hrica. Podujatie je sponzorované.

MMB – Michalská veža

Michalská 22
www.mmb.sk

Otvorené:
 streda – pondelok 10:00 – 18:00 (posledný vstup 17:30), utorok zatvorené
 Predaj vstupeniek v lekární U červeného raka

Michalská veža: po rekonštrukcii / od 27. 9. 2023

Michalská veža, ktorá od júla 2021 prechádzala generálnou obnovou, je znovu sprístupnená verejnosti. Môžete nahliadnuť priamo do procesu pamiatkovej obnovy tejto ikonickej bratislavskej dominanty. Výstava tiež približuje jej historický vývoj a odкрýva aj detaily, ktoré boli doposiaľ neznáme a ukryté. Hlavným exponátom vo veži už nie sú zbrane, ako to bolo donedávna. Stredobodom pozornosti je teraz samotná pamiatka, ktorá odhaľuje vyše 700 rokov historického vývoja. Kurátorská koncepcia: Michal Augustovič.

Podujatie:

18. 02. 2025 (utorok) 17:30 – **Michalská veža ako súčasť hradieb**; Počas prehliadky vás kurátor MMB Michal Augustovič zoznámí s príbehom Michalskej veže – ako a prečo postupne rástla do výšky. A nielen to. Súčasťou prehliadky je aj návšteva dočasne zatvorenej lekárne U červeného raka, ktorá má unikátnu polohu – nachádza sa v stredovekom obrannom opevnení v barbakáne. Podujatie je sponzorované.

MMB – Lekáreň U červeného raka

Michalská 28
www.mmb.sk

Otvorené:
 streda – pondelok 10:00 – 18:00 (posledný vstup o 17:30),
 utorok zatvorené

Lekáreň U červeného raka slúži ako návštevnícke centrum s predajom vstupeniek na Michalskú vežu. Prehliadka priestorov lekárne so zachovaným dobovým farmaceutickým nábytkom a nástrojmi nie je sponzorovaná, resp. je súčasťou vstupenky na Michalskú vežu.

MMB – Stará radnica

Expozícia dejín mesta, Primaciálne nám. 3
www.mmb.sk

Otvorené:
 Otvorené: utorok – nedeľa 10:00 – 18:00
 (posledný vstup o 17:30)

Stála expozícia dejín mesta

Výber najvýznamnejších okruhov z histórie Bratislavy od stredoveku do konca 30. rokov 20. storočia. S najdôležitejšími udalosťami v meste po roku 1919 až do súčasnosti sa môžu návštevnícky a návštevníci oboznámiť prostredníctvom filmu premietaného na záver prehliadky.

Podujatia:

- 14. 02. 2025 (piatok) 17:30 – **Vápenec, sušené tehly a libanonský céder: Stavebné materiály v starovekom Egypte**; Prednáška o tom, ako sa jednotlivé materiály získavali, dopravovali na stavenisko a ako sa ich použitie líšilo v závislosti od funkcie stavby, konkrétnej časti alebo stavebného prvku. Dôležitou témou bude aj problematika náboženských konotácií niektorých materiálov. Prednášajúci: Doc. Mgr. Jaromír Krejčí, Ph.D. Organizátorom podujatia je Nadácia Gedí Aigyptos a Ústav orientalistiky SAV. Podujatie je sponzorované.
- 21. 02. 2025 (piatok) 17:30 – **Po stopách roztrateného pohrebiska – maľované rakvy z Beni Hassanu**; Vyjdajte sa po stopách maľovaných rakiev príslušníkov nižšej strednej vrstvy, nazriete do archeologickej praxe začiatku 20. stor. a s pomocou dochovaných fotografií z výskumu spoznajte pôvodnú hrobovú výbavu. Prednášajúca: Mag. Dr. Ľubica Hudáková. Organizátorom podujatia je Nadácia Gedí Aigyptos a Ústav orientalistiky SAV. Podujatie je sponzorované.

MMB – Pamätný dom Johanna Nepomuka Hummela

Klobučnícka 2
www.mmb.sk

Otvorené:
utorok – piatok 10:00 – 18:00, sobota – nedeľa 11:00 – 18:00
(posledný vstup o 17:30)

Expozícia o živote a diele skladateľa J. N. Hummela

Dielo J. N. Hummela (1778 – 1837) je prezentované v renesančnom záhradnom domci. Nachádza sa tu kolekcia hudobných nástrojov z jeho pozostalosti a ukážky notových záznamov jeho diel.

Múzeum školstva a pedagogiky

Charkovská 1
www.msap.sk

Otvorené:
štvrtok 13:00 – 19:00
(posledný vstup o 18:30)

Dejinami školstva / od 27. 4. 2024

Stála expozícia v základných rysoch predstaví školstvo ako významný fenomén spoločnosti na území dnešného Slovenska od stredoveku až do donovembrových zmien v roku 1989.

Podujatia:

- 13. 2. 2025 (štvrtok) 17:00 – **Kurátorský výklad Dejinami školstva**; kurátorka stálej expozície Miroslava Slezáková predstaví vzdelávanie v období 18. – 19. storočia.
- 13. 3. 2025 (štvrtok) 17:00 – **Kurátorský výklad Dejinami školstva**; kurátorka stálej expozície Daniela Vaněková predstaví školstvo počas 1. ČSR a 1. Slovenskej republiky.

M_2016 / od 18. 5. 2024

Výstava predstavuje, ako sa fondová a pamäťová inštitúcia so špecializáciou na dejiny školstva a pedagogiky dostala k historickej budove školy a prečo to pre ňu bol taký významný počin.

Slovenská národná galéria

Rázusovo nábrežie 2
www.sng.sk

Otvorené:
utorok – streda 10:00 – 18:00, štvrtok 12:00 – 20:00,
piatok – nedeľa 10:00 – 18:00

Múzeum súčasného umenia / od 22. 6. 2024

Expozícia umenia od konca 50. rokov 20. storočia predstaví umelecké diela autorov, autoriek a kolektívov zo zbierok SNG, ktoré pokrývajú viac ako 70 rokov rôznorodých umeleckých tendencií rozvíjajúcich sa po období modernizmu a po druhej svetovej vojne. Kurátorka: Lucia Gregorová Stach.

Dizajn v kocke / od 22. 6. 2024

Dizajn, úžitkové umenie a umelecké remeslo sú v galériách skôr prekvapením ako každodennosťou. V SNG majú svoje miesto viac ako 60 rokov. Výstava je výberom majstrovských diel aj predmetov zo zadných polic galerijných depozitárov. Kurátorky: Jana Švantnerová a Viera Kleinová.

Moderna / od 23. 6. 2023

Expozícia pod kurátorstvom Kataríny Bajcurovej patrí medzi najobľúbenejšie expozície od otvorenia novej SNG. Nájdete v nej najväčšie mená slovenskej umeleckej scény 20. storočia. Súčasťou stálej expozície je aj tzv. „nestála expozícia“, ktorá sa každoročne obmieňa a sústreďuje na špecifickú tému z umeleckého prostredia 20. storočia. Nová vložená výstava má názov: **(Ne)viditeľné? Ženy moderny**. Na vloženej výstave spolupracovala kurátorka SNG Valéria Kršňáková.

Slovenské národné múzeum (SNM) – Prírodovedné múzeum

Vajanského nábrežie 2
www.snm.sk

Otvorené:
denne okrem pondelka 9:00 – 17:00 (posledný vstup 16:30),
pondelok zatvorené

Stále expozície:

Zázrak prírody – Človek v čase a priestore
Zázrak prírody – Klenoty Zeme
Zázrak prírody – Biodiverzita Zeme
Zázrak prírody – Biodiverzita Slovenska
Zázrak prírody – Príbeh života na Zemi

Roľník a jeho svet / 18. 12. 2024 – 31. 1. 2026

Na modelovej situácii dobovej roľníckej usadlosti z prelomu 19. a 20. storočia výstava v historickej skratke predstavuje fenomén roľníka ako živiteľa krajiny, každodenný život našich predkov z pohľadu denného a ročného cyklu.

Keramická tvorba Barbary a Nika Zupan / 11. 2. 2025 – 30. 2. 2025

Autorská výstava výtvarníkov v spolupráci s Veľvyslanectvom Slovinska.

SNM – Archeologické múzeum

Kamperova kúria, Žižkova 12 (vstup zo Žižkovej 16)

www.snm.sk

Otvorené:

denne okrem pondelka 10:00 – 17:00

(posledný vstup o 16:30)

Stále expozície

Stĺp Marca Aurelia a Slovensko

Laterarius – Dejiny tehliarstva na Slovensku

Lapidárium

Nová kabinetná zbierka Evanjelického lýcea v Bratislave

Alkohol v dobe bronzovej. Pre ľudí i bohov, na svete tomto i inom / do 30. 12. 2025

Nazeranie na alkoholické nápoje našimi predkami v dobe bronzovej. To, čo je dnes vnímané ako príčina rozvratu rodín, pôvodca psychickej a fyzickej závislosti, bolo z rôznych príčin našimi predkami považované za elixír života, posvätnú obeť bohom a prostriedok na smerovanie vzťahov.

Podujatia:

15. 2. 2025 (sobota) a 29. 3. 2025 (sobota) 16:00 – **Komentované prehliadky výstavy**; Posledná možnosť vidieť repliku unikátneho kovového vedra z obce Kladina v Českej republike.

Benediktínsky kláštor Sv. Kozmu a Damiána / do 30. 4. 2025

Výstava prezentuje pozostatky po živote mníchov v stredovekom kláštore a možnosti ich interpretácie.

Život na hradoch a hrádkoch / do 31. 12. 2025

Výstava prezentuje život na hradoch a hrádkoch. Ukazane sú stavebné súčasti hradov, doklady remesiel, obrany hradu či chovu koní, ale aj pozostatky po hradnej kuchyni, voľnočasových aktivitách, liečení či luxusnejšie predmety dokladajúce prítomnosť šľachty.

Hravo o hradoch / do 1. 5. 2025

Interaktívna výstava hravou formou ukazuje, ako sa stavali hrady a čo možno vidieť v hradných zrúcaninách. Deti sa zahrajú na hradných kuchárov a pripraví niektorý z receptov pre hradného pána. Zahrajú sa dobové hry, zmenia sa na katov a trestaných zločincov a pokúsia sa dobyť hrad. Vyrobí a zapečatí listinu či malý model hradu a pod., alebo odznak s motívom hradu. Potrebné objednať sa vopred na: anna.bajanova@snm.sk.

Po stopách legionárov / do 30. 6. 2027

Výstava prezentuje Podunajsko v dobe železnej a rímskej prostredníctvom originálnych archeologických nálezov, videodokumentov a 3D vizualizácií robených priamo k výskumom.

SNM – Historické múzeum

Bratislavský hrad

www.snm.sk

Otvorené:

denne okrem utorka 10:00 – 18:00

(posledný vstup o 17:00)

Ne/spútání 89 / 15. 11. 2024 – 31. 5. 2025

Obdobie pred Nežnou revolúciou a počas nej z pohľadu vtedajších mladých ľudí.

Tvar ducha. Sila a krása afrického umenia / 2. 10. 2024 – 31. 12. 2026

Prostredníctvom takmer 400 artefaktov zberateľ Ivan Melicherčík prezentuje africké umenie kontinentu, ktorý je kolískou rodu homo a z ktorého pred desiatkami tisíc rokov vyšiel moderný človek spoznávať svet.

Dvojkříž / do 31. 12. 2025

Príbeh slovenskej štátnej symboliky – dvojkříža – ako historického národného symbolu, ktorý je všeobecne známy a v rôznych kontextoch a podobách je súčasťou našej identity po celé stáročia.

Príbeh Holíčskej manufaktúry / do 31. 5. 2025

Výstava prezentuje rôznorodú škálu tvarov, dekórov a výrobkov spoločne s ukážkami tvorby svetových dielní, ktoré ju ovplyvnili.

Kelti z Bratislavy / do 31. 12. 2025

Pred viac ako 2 000 rokmi sa na území Bratislavy rozkladalo keltské mesto – oppidum, rozľahlejšie než neskoršie stredoveké mesto. Výstava predstavuje predmety a objekty z tohto obdobia.

Podujatia:

- 15. 2. 2025 (sobota) a 29. 3. 2025 (sobota) 16:00 – **Komentované prehliadky výstavy**; Posledná možnosť vidieť repliku unikátneho kovového vedra z obce Kladina v Českej republike.
- 26. 2. 2025 (streda) 16:30 – **Kvíz k výstave NE/SPŮTÁNÍ '89**; Otestujte svoje vedomosti o tom, ako žili mladí ľudia v druhej polovici 80. rokov a aký mali podiel na udalostiach Nežnej revolúcie v roku 1989. Podujatie je sponzorované.
- 9. 3. 2025 (nedeľa) 15:00 – **Nedeľa s lektorkami: Ženy na Bratislavskom hrade**; Spoznajte konkrétne matky, svokry, švagriné, nevesty, manželky, dcéry a vnučky uhorských kráľovských rodov od čias vlády Arpádovcov

až po vládu Habsburgovcov. Trvanie: 2 hodiny. Miesto stretnutia: schodisko, 3. poschodie – pred vstupom do expozície Dejiny Slovenska. Sprevádza Katarína Králiková.

• 26. 3. 2025 (streda) 16:30 – **Po stopách Sviečkovej manifestácie**; Prechádzka mestom po stopách Sviečkovej manifestácie, kde sa zoznámite s jej príbehom, účastníkmi a dôsledkami pre dobovú spoločnosť.

Miesto stretnutia: roh ulice Gorkého a Rybárskej brány.

SNM – Múzeum kultúry Chorvátov na Slovensku

Istrijská 68, Devínska Nová Ves

www.snm.sk

Otvorené:

utorok – piatok: 11:00 – 16:00 (posledný vstup o 15:30),

sobota, nedeľa zatvorené

Stále expozície

Dejiny a kultúra Chorvátov v Devínskej Novej Vsi

Dejiny a kultúra Chorvátov na Slovensku

výstava slovo # jazyk # kniha / 21. 1. 2025 – 30. 4. 2025

Výstava kníh a časopisov pre deti a mládež národnostných menšín na Slovensku predstaví tvorbu menšín v ich jazyku aj v slovenčine, obľúbených autorov či príbehy, ktoré pomáhajú uchovávať materinský jazyk a národnú identitu. Na výstave nájdete obrázkové knižky, povesti, knihy pre mládež, rozprávky či leporelá. A hoci písané v rozličných jazykoch, majú veľa spoločného. Vždy víťazí spravodlivosť a zlo býva potrestané.

SNM – Múzeum kultúry karpatských Nemcov

Žižkova 12 (vstup – Žižkova 16)

www.snm.sk

Otvorené:

denne okrem pondelka 10:00 – 17:00

(posledný vstup o 16:30)

Premeny Zuckermandla

Dlhodobá výstava o časti bratislavského Podhradia.

Nemecké sídla na Slovensku na historických mapách / 21. 11. 2024 – 31. 5. 2025

Výstava poskytuje jedinečný pohľad na dejiny nemeckých komunít na Slovensku prostredníctvom dobových máp.

SNM – Múzeum židovskej kultúry

Zsigrayova kúria, Židovská 17

www.snm.sk

Otvorené:

denne okrem soboty 11:00 – 17:00

(posledný vstup o 16:30)

Od hlavy po päty odetí v zákone / od júla 2024

Výstavný projekt predstaví najzákladnejšie atribúty odievania, ktoré sa viažu na biblické prikázania, historické kontexty, tradície a zvyklosti v rámci najstaršieho monoteistického náboženstva s dôrazom na európsky geografický priestor (od minulosti až po súčasnosť).

Neobyčajný Joe / od 7. 11. 2024

Príbeh pravdepodobne najstaršieho žijúceho partizána a vynikajúceho športovca Jozefa Veselského.

Podujatia:

- 26. 2. 2025 (streda) o 17:00 – **Ludovít Štúr a jeho židovskí spolužiaci a súputníci**; Prednáška Tomáša Sterna. O aktuálnom termíne prednášky viac na www.snm.sk.
- február a marec 2025 – **Kurátorský výklad k výstave Od hlavy po päty odetí v zákone**; O aktuálnom termíne prednášky viac na www.snm.sk.

Stredoeurópsky dom fotografie

Prepoštská 4

www.sedf.sk

Otvorené:

utorok – sobota 13:00 – 18:00

Kolorovaná fotografia II. – stereofotografie / 7. 11. 2024 – 23. 2. 2025

Výstava zostavená z originálov zo zbierok obidvoch kurátorov predstavuje fenomén kolorovania stereofotografií, kde sa vnášanie farby uplatňovalo zo všetkých fotografických techník v prvých 100 rokoch fotografie najčastejšie. Kurátori: Pavel Scheufler, Lucia Horucková.

TOTO! je galéria

Moskovská 29

www.totojegaléria.sk

Otvorené:

utorok – streda 15:00 – 19:00,

štvrtok 9:00 – 12:30 / 13:30 – 16:00

Daniela Olejníková: Prerásť knihou / 28. 11. 2024 – 28. 2. 2025

Výstava Prerásť knihou je premýšľaním o tom, ako vyzerala autorkina cesta: od diplomovej práce, cez zápisky a postupné skladanie tvarov kníh, makety až po víťazné highlighty na svetových ilustrátorských fórach.

Magazín in.ba nezodpovedá za zmeny v programe. Zmena programov je vyhradená!

V aktuálnom čísle uvádzame informácie, ktoré mala redakcia k dispozícii v čase redakčnej uzávierky.

Ďalšie informácie o aktuálnych podujatiach v Bratislave nájdete

na www.bratislava.sk a www.bkis.sk.

Aplikácia, ktorá zapaasuje každému.

Jednoduchá aplikácia
na parkovanie v Bratislave
je dostupná na stiahnutie.

www.paas.sk

